

Ó, ako je krásne vedieť jednu vec alebo dokonca dve. Molière

Kto vie, ten to robí. Kto to nevie, ten sa to učí. G. B. Shaw

Ak chceme svoju autoritu ubrániť, treba nám vedieť najmenej trikrát toľko, ako náš protivník. F. Palacký

Vzdelanie a múdrosť je vec ducha, nie vec náhodilého okolia. Lev je levom a ani v klietke sa nestane somárom. O. Březina

Second Class Postage Paid at Berwyn, Illinois



DENNÍ HLASATEL

Czechoslovak Daily Herald

Founded - Založen 1891

1891 - 1994

103

YEARS OF PUBLISHING

USPS 002670 • VOL. CII

STŘEDA 26. ŘÍJNA 1994 - ČÍSLO 15 - WEDNESDAY OCTOBER 26, 1994

Dnešní cena \$1.00

BEZPEČNOSTNÍ RADA

Zdzislaw Rurarz
Washington Inquirer, 10. října 1994

Společnost národů již postižená mnohými krizemi, bude možná muset řešit další krizi ještě hrozivější, než byla kterákoli předešlá.

Problémem je vyhlídka na zvětšení Bezpečnostní rady Spojených národů a všechny komplikace, které budou následovat.

Spojené národy jsou v podstatě rozděleny na dvě tělesa - Generální shromáždění a Bezpečnostní radu. Tato rada má pět permanentních členů - Spojené státy, Rusko, Čínu, Francii a Anglii, každý z těchto členů má právo veta a právo být nukleární mocností - a 10 dočasných členů, volených každých pět let na základě geografických měřítek, a žádný z nich nemá právo veta nebo právo být nukleární mocí.

Bezpečnostní rada, zvláště její permanentní členové, je prakticky výborem korporace Spojených národů. Je pověřena dohlížením na "problémy míru" po celém světě, může se pohotově sejit, ne jako Generální shromáždění s nějakými 190ti členy, a hlasovat o závazných usneseních. Dále stálí členové rady rozhodují o volbě generálního sekretáře a také v jiných věcech mají větší slovo než jiní členové

Pokračování na str. 4

SOUD O. J. SIMPSONA

Zdzislaw Rurarz
Washington Inquirer, 14. října 1994

Ačkoliv jsem teď naturalizovaný Američan, který v této zemi strávil téměř 20 let, nehledě na to, že jsem žil mezi americkými vojáky v Jižní Koreji, nerad píši o domácích otázkách Spojených států proto, že se stále ještě považuji za nedostatečně k tomu kvalifikovaného.

Ale případ O. J. Simpsona nemohu přejít mlčky, protože jsem jím každý den bombardován všemi možnými způsoby.

Vím jen příliš dobře, že dokud není žalovaný shledán soudem vinným, je nutno zdržet se poznámek o jeho vině nebo nevině. Vím také, že soudy se někdy mohou mýlit a vydají nespravedlivý rozsudek nad obžalovaným. Ale je také dobře známo, že lidé sami dělají rozhodnutí o rozsudku ještě před soudním přelíčením. A co víc, někteří lidé si podrží svůj vlastní úsudek i po vyhlášení rozsudku.

Pokud se týče případu O. J. Simpsona, udělal jsem si svůj vlastní posudek o obžalovaném, i když odejde ze soudu osvobozený, nezměním

Pokrač. na str. 4

SLOUPEK ZDRAVÍ

DRŽÍTE DIETU A CHCETE SE ZBAVIT NADBYTEČNÝCH KIL?

Nezapomeňte, že důležitý je příjem většího množství tekutin. Nejlepší bude, když si dva litry tekutin připravíte na celý den, abyste měli přehled o tom, kolik jste vypili a kolik ještě máte vypít.

Samozřejmě, "zelenou" má čistá voda, minerálky a bylinné čaje - bez cukru. Alkohol a slazené nápoje jsou úplně zakázané. V případě, že konzumujete zeleninové a ovocné šťávy, je

třeba je připočíst i s kalorickou hodnotou - stejně jako jídlo.

BOJÍTE SE KRIZE V DOBĚ ODTUČNOVACÍ DIETY?

Nejlépe Vám poslouží kousek banánu nebo kiwi. Toto ovoce obsahuje určité množství cukru, které pomůže zahnat i nebezpečnou chuť na "sladké". Je lepší hned na začátku krize "zhřešit" kouskem ovoce, než po dlouhém odříkání podlehnout a vyjíst celou ledničku...

Pokrač. na str. 2.



Smutné vzpomínky Maďarů: Budapešťská žena se v neděli modlila nad hrobem svého syna, který byl zabit během maďarského povstání v r. 1956. Povstání začalo 23. října a bylo potlačeno sovětským vojskem v listopadu.

Omluva a "omluva"

Jakub Jaklovský

Upřímná omluva vyslovena v pravý čas, pokud ovšem je to omluva důvodná. Omluva za něco, co se nemělo stát, čeho upřímně lituji a čeho jsem se dopustil vlivem okolností a nerad. Taková omluva přispěje k vzájemnému porozumění a může přispět i k přátelství, jestliže byla osloveným přijata...

Zcela jiného druhu je "omluva" Václava Havla sudetským Němcům. Jak všichni pamětníci oněch nechutných událostí vědí, neexistuje nijaký důvod omlouvat se Němcům. Němci ovšem by se omluvit měli. A je na nás, zda jejich omluvu přijmeme anebo ne. A vzhledem k jejich chování se, vzhledem k aroganci jejich vůdců a falšování historie, nejsem si tím tak docela jist, zda by bylo správné od nich vůbec omluvu přijmout. Leda... vzít ji na vědomí.

HAVLOVA "OMLUVA" POŠKODILA VZTAHY MEZI ČECHY A NĚMCI!

Němečtí historikové velice často překrucují skutečná historická fakta z období druhé světové války a okolností, které k ní vedly. Snaží se je ve prospěch Německa přikrašlovat a v neprospěch jejich přemožitelů pokřivit. To se dá celkem i pochopit, pokud takové falšování historie není přespříliš přehnané. Když se však tohoto "díla" ujmou pohrobci Konráda Henleina, pak, ti, z novodobé historie Evropy, zejména však Evropy střední, udělají propagandistický paskvil a la dr. Josef Goebels..., což mnohým mladým Němcům vyhovuje a rádi si to zafixují v povědomí. A v čekání na ODVETU! Je přitom jasné, že mnozí z nich mohou o "historické pravdě" podané henleinovci dost pochybovat, když se jim

Pokračování na str. 5

SLOUPEK ZDRAVÍ...

POZOR NA KOŽENÉ BOTY!

A je to tady! Alergie na kožené boty. Vzniká nejvíce tehdy, když se nohy mírně potí. Z kůže bot se totiž mohou vylučovat chromové soli, které pokožku dráždí a vznikají srbící anebo bolestivě zapálené vyrážky. Alergickým reakcím možno předejít střídáním značek bot.

KRÉM PROTI AIDS

Vědci, kteří se v rámci Světové zdravotnické organizace zabývají problémem AIDS, vyvinuli vaginální krém, který má chránit před infekcí virem HIV. Přípravek pod názvem "Nonocynol 9" nyní po prvé testují na 550 ženách v Amsterdamu, Antverpách a v Bangkoku. Krém navíc ničí spermie. V současnosti výzkumníci vyvíjí kapsuli, která účinnou látku Nonocynol rozptýlí po celém těle.

KRÁSA ZE VNITŘÍ

Kdo by nechtěl být pěkný, štíhlý a zdravý? Na to však nestačí jen pěstovat a trénovat tělo. Mimořádně důležitá je pestrá strava bohatá na minerální prvky. Ty se totiž starají o krásu zevnitř a o dobře fungující látkovou výměnu. Důležité je především kalcium. Dobré je proto pít minerálky s jeho vysokým obsahem. Tento důležitý prvek obsahuje také mléko, sýry, tvaroh, zelenina, chléb a také ořechy.

KONEC NEPŘÍJEMNÉMU OČKOVÁNÍ

Dobré zprávy z univerzity v Regensburgu: jestli je Vám nánic při pomyslení na očkování, můžete si oddechnout. Nepříjemné vpichy do sedací části se možná co nejdříve stanou minulostí. Pro moderní očkovací látky podle výzkumů celkem stačí ramenní sval. Také jehly mohou být tenší a kratší.

OHROŽENÉ DĚTI

I děti nekuřáček jsou už ohroženy v děloze nikotínem. K tomuto výsledku dospěli kanadští vědci, kteří zkoumali 94 dvojic - matka a dítě. Měřili koncentraci nikotínu ve vlasech matek a jejich dětí. Hodnoty ukázaly, že embrya nejen kuřáček, ale i žen, které se zdržují v zakouřeném prostoru jsou v době těhotenství vystaveny účinkům jedovatého nikotínu.

OCHRANA ACHILOVKY

K nejčastějším poraněním při sportu patří natržení Achillovy šlachy. Odborníci jsou toho názoru, že se mu do určité míry dá předejít. Lidé, kteří sportují rekreačně, tedy pro vlastní potěšení a dobrou kondici, by měli několikrát denně udělat hluboký dřep. Při tomto cviku se totiž natáhnou zkrácené svaly a šlachy a stávají se dokonalejší vůči zraněním. Důležité je dbát na správné držení těla při tomto úkonu: pánev je přímo na patách, chodidla naplocho doléhají na dlažbu. Při prvních pokusech se cvik nemusí vždy podařit, zpočátku ho



Izraelští vojáci si podávají ruce s jordánskými důstojníky na jih od Galilejského jezera, po dokončení mostu Šejka Husseina. Přechodní bod měl být oficiálně otevřen po podepsání úmluvy ve středu.

obyčejně zvládneme jen se zvednutými patami, tedy na špičkách: při pokusu postavit nohy naplocho se lehce převrátíme dozadu. Můžeme si to ulehčit tím, že se zpočátku zády opíráme o hladkou stěnu a pomalu sklouzáváme do sedu.

■ Rusko

Vývoz ruských zbraní stoupá. Ruští státní úředníci se sázeli, že zvýšení vývozu zbraní pozvedne výrobu a celé národní hospodářství. Zdá se, že v exportu dosáhli víc než očekávali. Společnost na výrobu zbraní pod státní kontrolou Rosvooruzhenje hlásila, že vývoz za tento rok bude \$4 biliony oproti loňským \$2.2 bilionu. Moskva naléhala na zvýšení prodeje zbraní jako motoru pro hospodářské ozdravení a k rozšíření svého vlivu. Ruské zbraně se zase dobře prodávají v tradičních trzích Ruska. Moskva se snaží otevřít nové trhy v jihovýchodní Asii a v Latinské Americe. Indie a Brazílie se zajímají o poslední tanky a ozbrojené vozy pro transportaci personálu. Jižní Afrika chce vybavit svá trysková letadla ruskými motory. Rusko se také snaží získat Sýrii, Lybii a Irák za své zákazníky, což by zvedlo prodej na \$12 až 25 bilionů. (Intel. Digest)

■ Irak

Saddamova nová pohroma. Satelitové fotografie CIA ukazují téměř úplné zpuštění mokřin v jižním Iraku, které byly po staletí používány jako útočiště pro uprchlíky před tyranií v Bagdadu. Poskytovaly bezpečí pro mnoho generací nábožensky pronásledovaných a malých farmářů, a ovšem pro přírodní obyvatele mokřin a bažin. Po povstání šiitských domorodců proti jeho režimu po válce v zálivu v r. 1991, Saddam začal proti nim bojovat. Vybudoval dvě přehradu a odvodňovací kanály, které, podle fotografií CIA vysušily celé mokřiny kromě asi deseti procent. Použil také chemických zbraní k otrávení stud-

ni a jiných vod, a vypálil všechnu vegetaci. Bylo ztraceno asi 5,200 čtverečných kilometrů tisíce let starých mokřin. (Intel. Digest)

■ Rusko

Ruská armáda je "explosivní". Nespokojenost vybuchuje v ruské armádě, a zdá se, že Jelcin podniká kroky aby se chránil před touto nespokojeností. Začala s nedostatkem ubytování pro důstojníky NCO a jejich rodiny. Je to dokonce horší pro ty, kteří se vrací ze země dřívějšího východního bloku. Ubytovaní pro muže a materiály z Německa a Pobaltí neexistuje, a bude se stavět až v příštím roce, kvůli neutěšené hospodářské situaci. Muži 144. motorizované střelecké divize a 10. tankové divize utáboření v Jelnu a Bogucharu stráví zimu pod kanvasem. Ministr obrany Pavel Gračev byl na tuře po těchto oblastech, aby odhadl a zmírnil hněv, který také pochází z toho, že armáda ztrácí v Rusku respekt. Jelcin umístil blízko Moskvy pouze důvěryhodné skupiny, a zvýšil plat těch, kteří jsou důležití pro bezpečnost režimu. Vytvořil také systém paralelního velitelství, aby mohl komunikovat přímo s veliteli posádek a vyhnout se divizním velitelům.

■ Čína

Čína odsuzuje aktivisty. Nedávno jsme hlásili, že Čína doposud drží ve vazbě nejméně 104 bojovníky za svobodu z osudných demonstrací na Tiananmenském náměstí. Minulý týden Yang Zhou, 50letý dlouhodobý aktivista, který se ozval na obranu tiananmenských studentů a je hlavou skupiny, studující lidská práva, byl odsouzen na tři roky nucené těžké práce, jak řekla jeho žena. Byl odveden z domu 12. května. Jeho ženě vůbec neřekli, kde je, až policie jí oznámila, že byl odsouzen. Již dříve si odsoužil tři roky ve vězení kvůli své roli v demokratickém hnutí koncem let sedmdesátých, a mnohokrát byl zatčen mezitím. Dva jiní aktivisté byli také odsouzeni na tři roky minulý týden.

Czechoslovak Daily Herald

DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898 — FAX: (708) 749-1935
Second class postage paid at Berwyn, Illinois
Published Wednesdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$ 30.00	\$20.00	3 months \$ 35.00	\$25.00
6 months \$ 55.00	\$33.00	6 months \$ 60.00	\$38.00
12 months \$100.00	\$60.00	12 months \$120.00	\$75.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS in US Dollars

3 months \$ 50.00	\$30.00
6 months \$ 90.00	\$50.00
12 months \$170.00	\$85.00

ZŮSTAL NEOHNUT

Jaromír Thuma, Praha



Slepec prosí o peníze po nedělní mši v Port-au-Prince. Průměrný roční příjem Haitianů je pouhých 202 dolarů, většina je bez práce, a nejméně 65 procent neumí číst.

■ RIO DE JANEIRO, Brazílie

Školství v Latinské Americe se chýlí k zhroucení. Skoro polovina všech dětí přestane chodit do školy před skončením obecné školy, podle nedávné zprávy střediska pro rozbor politiky ve Washingtonu, zvaného Inter-America Dialogue.

Financování školství kleslo v Latinské Americe téměř o 30% od doby hospodářských krizí let osmdesátých, takže školy neměly peníze na potřeby a platy učitelů byly dramaticky sníženy, tisíce učitelů rezignuje. Peníze, které ještě jsou, spořebují univerzity, takže v zemích se nadále tvoří vrstvy nevzdělaných chudých a vzdělaných bohatých.

Zpráva Dialogu říká: "Pro Latinskou Ameriku a Karibskou oblast není nic důležitějšího pro budoucí hospodářský a sociální rozvoj než vzdělání jejich dětí. Ale "nikde v Latinské Americe a Karibské oblasti není těmto požadavkům vyhověno."

V Brazílii vystavěli tisíce nových škol v letech 70. a 80., ale nebylo dost kvalifikovaných učitelů, a tento problém existuje dodnes. Dříve byl problémem přístup do škol, teď je to kvalita. Vysoká inflace snížila vydání na školy a platy učitelstva.

Univerzity také dostávají neproporcionálně větší část financování v Brazílii jako ve většině zemí Latinské Ameriky, takže čtvrtina rozpočtu jde na vzdělání malého počtu vybraných studentů.

Nově zvolený brazilský prezident Fernando Henrique Cardoso slíbil, že udělá reformu školství jenom z tří hlavních priorit, zároveň se změnami v péči o zdraví a v zemědělství.

Soukromé společnosti, které potřebují vzdělané pracovní síly, pomáhají, přispívají penězi na veřejné školy, dávají školám potřeby a začínají učební průkopnické programy.

■ PORT-AU-PRINCE, Haiti

S ročním příjmem \$202, nezaměstnaností až 70% a asi 65ti procentní negramotností je Haiti bezesporu jedna z nanejvýš chudých zemí na západní polokouli.

Žebráci jsou v Port-au-Prince všude. Mládež z brlohů chudých se koupá v příkopech znečištěných odpadem. Nejméně polovička obyvatel města nemá elektřinu a pitnou vodu. Situace je daleko horší ve venkovských oblastech, kde žije 75 procent obyvatel Haiti.

Po celé zemi jsou cesty a mosty špatné - nikdo je neudrzuje. Městské ulice jsou plné děr tak velkých, že by do nich spadla kola aut nebo jiných povozů.

Je tam vysoká úmrtnost matek a dětí při narození, zemře 1210 matek ze 100,000 a 11 novorozeňat ze sta.

Prezident Aristide se minulý týden vrátil k prázdné pokladně a deficitu \$81.6 milionu. Vládní ministerstva nemají kompjutry a nábytek. Port-au-Prince, město s 1.5 milionu obyvatel, má jen 12 nákladních vozů na sbírání odpadků, které fungují. Starosta nemá auto.

Aristide má skromný cíl: přivést hladové, nezaměstnané masy z "mizerie do důstojné chudoby".

■ Slovensko

Slibovaná pomoc USA Slovensku se začíná realizovat v okrese Prievidza. Smlouvu o zabezpečení činnosti Regionální rozvojové agentury (RRA) uzavřelo Sdružení pro rozvoj regionu horní Nitra a BIC Prievidza. Pro obyvatele a podniky horní Nitry to znamená oživení hospodářství, jehož výsledkem bude tvoření pracovních míst.

Na realizování tohoto projektu finančně přispěla také firma Economic Innovation International z USA. Na financování činnosti RRA se podílela také Evropská unie prostřednictvím programu PHARE. Na tento projekt bylo na Slovensku vybráno pět regionů: Banská Bystrica-Brezno, Rimavská Sobota, Dubnica nad Váhom, horní Nitra a Humenné.

Za vlády totalitního komunismu se v dobrém úmyslu přidal k Chartě 77, protože se domníval o těch, kteří se prohlašovali za její mluvčí, že jsou čestnými lidmi a skutečnými odpůrci totalitního režimu. Nehledal v Chartě nějaký prospěch, chtěl jen něco udělat proti porobě svého národa. Byl jen jedním z mnohých, kteří mylně viděli v předních signatářích Charty bojovníky za práva a svobodu. Jen malým kamínkem na šachovnici, kterým postrkovali jiní. Netušil, že Charta je plně pod kontrolou státní bezpečnosti a že je jenom hříčkou, která má vytvořit pro oči nic nechápajících občanů nad hlavami několika vybraných gloriolu pro budoucnost. Bouřil proti režimu, netuše, že je pod kontrolou StB, i když má kolem sebe jen "přátele chartisty". A nemohlo to skončit jinak, než že se jednoho dne dostal do kriminálu. Jako odpůrce režimu. Čekal, že se jej někdo z Charty zastane. Zastali se, ale jen formálně.

Ani v kriminále neztratil nic ze svého bouřliváctví. Proti estébáckým bachařům stál nezlomen a nezlomila jej ani temnice. V té době již začínal tušit, že se špičkou Charty to není tak docela v pořádku. Plnou pravdu však měl poznat teprve o mnoho později. V kriminále tehdy poznával jen tu skrytou tvář režimu. V temnici, jejímž se stal častým hostem. Když se do ní dostal poprvé, začaly pracovat po pár hodinách napjaté nervy. Dolehl na něj strach, že se z toho všeho zblázní. Tenkrát se rozhodl bránit se tomu všemi způsoby. Vzpomněl si na doby svého dětství a začal si sám pro sebe potichu vyprávět pohádky ze svého rodného jindřichohradecka, které mu kdysi vyprávěla babička. V jejich kráse hledal záchranu. Jednoho dne mu však pohádky došly. To zas dlel v temnici, které se mezi mukly říkalo "černá Matylda". Ta chvíle se stala zlomem v jeho životě. Aniž si to uvědomil, stvořil ve své mysli zcela novou pohádku "O černé Matyldě"! Pohádku o zlé tmě, která jej obklopovala, která na něj útočila ze všech stran a která jej chtěla zardousit. Pohádku, na jejímž konci přece jen vysvitne jas dobra a zvítězí nad tmou. A pak to již šlo jakoby samo sebou. V jeho mysli vznikaly pohádky, jedna za druhou. Opravdové pohádky, plné citu a krásy. Vracel se v nich do svého rodného kraje, nad jeho louky obklopující stříbřité oka rybníků, k rusalkám a vílám, které tančily nad podvečerním mlžným oparem. Nepsal si je. Nemohl. Papír a tužka byly zakázané. To jen tací prominenti, jako byl Václav Havel mohli napsat v kriminálu se souhlasem StB celé romány. Normálnímu muklovi se takových výsad nedostalo! A tak se všechny ty pohádky dostaly na papír teprve tehdy, když se zase dostal na svobodu.

Přišel listopad roku 1989 a s ním vláda vybrané chartistické elity. Náš mladý pohádkář však mezi nimi nebyl. A také se mezi ně nijak netlačil. Bylo tam pro jeho vkus příliš mnoho bývalých komunistů. A ještě víc jich bylo mezi těmi, se kterými se náhle špička Charty začala brát. Mnohá podezření, která pojal v kriminále, se mu nyní potvrdila. A tak zůstal mimo, neohnul se, neprodal svůj charakter za nějaké výnosné místo v okolí nového prezidenta, jako to udělali mnozí jiní. Dnes se živí, jak se dá. Statováním u filmu a hlavně dává dohromady vše, co ve své mysli stvořil v kriminále. Svě pohádky. Problém je jen v tom, že i přes veškerou jejich krásu je nikdo nechce vydat. Na takové věci tu nyní nejsou peníze. Dnes se přece vydělává jen na horrorech plných krve, pornografii. Ale pohádky? Z toho by nebyl "profit". A nepatří také mezi vyvolené, jako pan prezident, aby se vydavatelé předháněli. I když jeho pohádky mají statisíckrát větší hodnotu, než různé prezidentské slátaniny a jalově smysluplné úvahy!

Nyní vyšla v USA kniha Jirky Wolfa, našeho pohádkáře z komunistického kriminálu, která zachycuje jeho vlastní život. U nás doma se nenašel vydavatel ani pro jeho pohádky. A tak ty dál leží ve stole a čekají až se jich někdo ujme. Bude to někdo z krajanů, který pomůže zachránit pro děti všechnu ty lyrickou krásu, která je v nich skryta? Nebo se najde někdo, kdo dokonce zabezpečí jejich překlad do angličtiny, aby byly přístupné ještě širšímu okruhu dětských čtenářů? V dnešní době brutality by svoji roli bezesporu měly! Určitě by přinesly víc, než všechny sametově smysluplné bláboly, které jsou tak oslavovány!

Redakční informace: Pokud vážení čtenáři máte zájem lépe nahlédnout do atmosféry komunistické totality, najdete k tomu nejlepší příležitost v knize Jiřího Wolfa a Stuarta Rawlingse "Good Soldier Wolf", která vyšla začátkem tohoto roku nákladem University Press of America. Knihu můžete získat prostřednictvím Mr. Stuarta Rawlingse, 939 Shell Boulevard 206 - Q, Foster City, CA 94404, tel. (415) 571-9405. Pokud by se mezi čtenáři našel někdo, kdo by chtěl autoru pomoci v edici jeho pohádek (zatím část z nich byla zveřejněna kolem roku 1983 jen samizdatem), může se spojit přímo s panem Jiřím Wolfem na adrese: Jílovský 423/39, 142 00 Praha 4 - Lhotka, Czech Republic, tel. Praha 47 13 488.



Na snímku zleva: Konrád Henlein, fýrer tzv. sudetských Němců a Adolf Hitler, fýrer a kanclér říše.

Naši bývalí němečtí spoluobčané se divili a dosud diví, že jsme se nikdy nesmířili a nesmíříme s tím, aby nám takto zmrzčili náš stát. Mnozí dosud moc touží po tom, aby to mohli udělat dodatečně...! Nechtějí pochopit, že i když u nás sídlili celá staletí, stali se vlastním přičiněním nežádoucími hosty, s nimiž chceme žít jako rovný s rovným, každý na svém.

Je jasné, jak jediné můžeme odpovědět na současný sílící pokřik různých landsmanšaftů, které změnilo původní heslo "domů do říše" za provokaci, podle níž už zase chtějí "domů do Čech". Typicky germánská mentalita - jen oni mají pravdu, všichni ostatní se mají podříditi. Hitlerovci zpívali "dnes nám patří Německo a zítra celý svět", po porážce zmírnili svoje touhy, ale nyní se nenápadně vracejí k těm původním. - Ale pozor - nejen oni! U nás se začíná hemžit podivný duch smířlivosti s nesmířitelným! "Moravcové" vylézají z děr! (Pozn.: Emanuel Moravec, býv. plukovník čsl. armády, pak vedoucí kolaborant s Němci).

Omluva a "omluva"...

překládá k víře, že Němci byli v právu a celý zbytek světa ne...

Když pak do toho zazněla Havlova "omluva", jejich pohled na historii se zásadně zorientoval ve smyslu falšovatelů z řad pohrobků Konráda Henleina. Mladí Němci po takové omluvě už nepochybují o tom, že když nikdo jiný, pak Češi jsou národem zlých lidí, snad nejhorších na světě, a zasluhují si jejich pohrdání! Takže nijaké "humánní gesto největšího humanisty všech dob", ale podnět k vyvolání nepřátelství mezi Němci a Čechy. A ani toto není nic nového, nic ojedinělého v nejnovější historii světa. Pod záminkou nutnosti si "porozumět", je vyvolávána nenávist. Je podněcován fanatismus, národnostní vášně, jednání proti druhým. Kde toto není možné, jsou vyvolávány náboženské nepokoje... Anebo ideologické...!

Jsem si naprosto jist tím, že všichni lidé na světě by si vzájemně rozuměli. Občas se sice všude vyskytne nějaký rušivý element, ale to by slušní lidé snadno zvládli. Horší je, když se vynoří někde nějaký ten Hitler, Stalin anebo "humanista", který svými "omluvami" sousedním národům nutně vyvolá dojem, že ten jeho národ je národem "zločinců", a že, je na sousedech, jak s tímto národem naloží. Co vedlo Václava Havla k tomu, aby se omlouval katanům svého národa?! Učinil tak jako jediný politik v celých dějinách světa. On sám to prezentoval jako "gesto dobré vůle". Nicméně, nemohl nevědět, že u mladých Němců to vyvolá odpor k českému národu. Loupež a následně střílení německých vojáků v hotelu Gomel v Českých Budějovicích v červenci letošního roku tomu nasvědčuje... Havlova omluva Němcům má a bude mít pro český národ ještě daleko horší následky. A není pravděpodobné, že by se to dalo v nejbližších letech nějak napravit. Nepřátelství bylo oživeno a dá to moc velké úsilí, moc práce - na mnoho let, než toto nepřátelství ochabne. Zatím je na vzestupu!

Nejinak tomu je i mezi válčícími stranami všude ve světě. Všude byly vzájemné konflikty vyprovokovány záměrně, každý trochu jinak, ale nikde ne v zájmu těch, kteří byli nahnáni, aby se vzájemně pobíjeli! Prospěch z toho mají nadnárodní byznysmeni a zločinecké bandy. Vydělávají na všem. Na dodávkách zbraní, na "humanitární pomoci", prostě na všem. A toto je jediný důvod, proč... "proč se lidi nemají rádi", proč se válčí, proč se vymýšlejí "ideologie" a jiné způsoby, jak dostat lidi proti sobě! Největší nepřítel lidstva je MAMON, kvůli němuž to všechno je.

V současné době síly zla triumfují všude ve světě. Zdá se, že už sahají na samotný vrchol své moci. Ještě však nás potrápí, a nebude toho zrovna málo, než začne jejich neodvratný pád. Ještě si od sil zla toho "užijeme"!

Kdybychom mohli nahlédnout do zákulisí světového zločinu,

možná bychom se moc podivili, třebaš tomu, že: obě strany zneprátených národů, vzájemně se vraždících, jsou řízeny z jednoho centra... A konflikt může skončit až když toto centrum usoudí, že tam už je toho dost. A vyvolá se hned jiný konflikt, třebaš na opačném konci světa, aby jim nevyschnul zdroj příjmů...!

Zloději stříleli v hotelu - a kdo jiný, když ne vojáci bundeswehru...!?

Jakub Jaklovský

Kradou, loupí, střílejí, ničí. A zřejmě velebí Václava Havla - za omluvu Němcům. Tito mladí němečtí vojáci by si něco takového doma ani jinde na světě nikdy nedovolili. Opakovaná omluva Němcům od Václava Havla ani nemůže nic jiného vyvolat jen pohrdání českým národem v očích mladých Němců, jen nenávist k národu, který se na "Němcích provinil". Oni totiž nejsou pamětníky a historii posuzují na podkladě toho, co slyší od současných politiků. V Německu jsou nehlasitější odsunutí henleinovci v čele s Franzem Neubauerem. Od nich nikdy nic jiného neslyšeli, jen o neslychané "křivdě, spáchané Čechy na Němcích". O "statisících povražděných nevinných lidech německé národnosti", kteří se nemohli bránit... Když si takový mladý Němec toto všechno srovná v hlavě a když k tomu přidá omluvu českého prezidenta Němcům, snadno z toho vyvodí, že Češi jsou - podle něj i podle Václava Havla "nejhorším národem na světě"! A podle toho se k nim chová. Je totiž absurdní, je nemyslitelné, aby se nejvyšší představitel národa a státu omlouval jinému národu, kdyby se vůči němu nedopustil historicky neodpustitelných zvěrstev!

Žádný státník těch států, které vedly s Německem válku, se jim neomluvil. Poláci vystěhovali dvakrát tolik Němců jako my. A že by se tam nenašel ani jeden Polák, kterému Němci vyvraždili celé příbuzenstvo a nedal jim to znát - při odsunu - tomu neuvěří snad ani ti holubi na střeše, natož soudný člověk! Ale mezi vedoucími polskými představiteli se nenašel nikdo, kdo by se za pomstu na vrahách svých blízkých, Němcům omluvil. V celé poválečné historii se našel jenom jeden jediný "státník", který se omluvil vrahům vlastního národa. A tímto "státníkem" je Václav Havel. Není divu, že to u mladých Němců vyvolává nenávist k Čechům. A toto je teprve začátek... Nejsou tu ještě tak docela doma, ještě u nás nejsou pány nad našimi osudy... kam nás současná vládní moc... plánuje dostrkat...!

OMLUVA PATŘÍ PROVINILCI, NE OBĚTI!

Omluva na správném místě a v pravý čas, ale hlavně důvodná omluva, přispívá k porozumění a k přátelství. Jenomže omluva tyranovi, třebaš i za to, že týraný se "opovážil" bránit se, tak taková omluva jen zhorší vzájemné vztahy. Taková omluva pak může vést tyrana k dalšímu ztrocení zbabělce, jež litoval toho, že se opovážil "zvednout hlavu".

Mně, jako pamětníku 2. světové války, a jako přímého účastníka bojů v této válce, takové chování se Němců u nás, nebezpečně zvedá krevní tlak. A, myslím, že tytéž pocity prožívají všichni pamětníci, všichni přímí účastníci války proti Německu. Všichni ti, kdo se zbraní v ruce bránili svobodný svět proti lupičské agresivní německé expanzi, proti zruďným zločinům jichž se Němci v této loupežné válce dopouštěli, by měli burcovat světové veřejné mínění, svědomí světa, když Němci opět začínají ukazovat svou pravou tvář!

Snad ještě daleko víc než Češi, leží Němcům v žaludku Srbové a -Rusové. I když se jim ani ruští, ani srbští státníci neomluví. A taky se jim náležitě mstí. Hlavně Srbům. Rusko je veliké, Rusů je mnoho. Tam jsou přece jen trochu opatrnější, i když i tam mají Němci značný díl viny na některých tamních potížích... Pokud však jde o válku v bývalé Jugoslávii, ta je od samého počátku namířena proti Srbům. Je to válka v zájmu Německa. V zájmu Německa je i šíření protisrbské propagandy, označující Srby za národ "zlých lidí". Nenechali se pokořit Hitlerem a to jim Němci nikdy neodpustí! Ani germanofilové v České republice!! To by však už bylo nad rámec jednoho článku v novinách. Pravdou jest, že rozbíjení států (ČSFR, Jugoslávie, SSSR) provedli zkorumpovaní politici, ne lid těchto zemí! A kdo je zkorumpoval, to ví každý, kdo se jen trochu zabývá politikou....

Zloději stříleli v hotelu

Hynek Klimek
Blesk

Střelba zpusťovala zařízení jednoho pokoje v českobudějovickém hotelu Gomel. Z dřevěného oblož-

ení stěn zbyly třísky, broky se zavrtaly do zdí. V pravé poledne dvojice ztřeštěných střelců otevřela okno a z devátého poschodí si na mušku vzala kolemjdoucí a budku hlídače parkoviště Františka H. (61).

V nejlepším je překvapili přivolaní policisté. Ale překvapení zažili

Pokračování na str. 5

své mínění, leda že by se našel nějaký nový důkaz v rozporu s mým přesvědčením.

Ale musím ještě poctivě dodat, že někteří moji přátelé, všichni bílí, mají stejně silné mínění o Simpsonově nevině. Respektuji jejich názory a ani se nesnažím s nimi argumentovat. A tak to má být. Kromě toho považují případ za nezasluhující si takové pozornosti, jakou přitahuje.

Nicméně musím na něj komentovat, jelikož se stal víc otázkou politickou a rasistickou než čistě kriminální, a jaksi rozděluje národ. Většina bílých věří, že je Simpson vinen, zatímco převládající většina černých věří, že je nevinen. I Simpsonova matka věří, že její syn nemůže být souzen spravedlivě, a možná většina černých smýšlí právě tak.

Ale co mě nejvíce trápí jsou ještě další dvě stránky případu.

První je postoj obrany a černých aktivistů. Aktivisté již byli u soudu a naléhavě žádali, aby nebyl požadován trest smrti pro obžalovaného, i kdyby byl shledán vinným.

To, jakož i hlasy pozvednuté několika černými aktivisty v tom smyslu, že víc černých než bílých je posíláno do řady odsouzených k smrti, by se nemělo brát na lehkou váhu. Já prostě takovým aktivistům nerozumím. Kdybych já byl černý, a jiný černý - zvláště modla celého národa, většinou bílého, byl shledán vinným hnusným zločinem, byl bych první, který by se dožadoval jeho smrti! A co víc, šel bych po svých obcích a nabádal bych mladé lidi, aby nenásledovali politování hodný příklad vraha!

Ale bojím se, že až bude Simpson uznán vinným, takoví aktivisté by se mohli pokusit udělat z něj mučedníka a označit "bílou spravedlnost" za hrubě rasistickou: Z Mariona Barryho udělali takového mučedníka, a teď bude starostou hlavního města národa.

Co se týče obrany vím ovšem, že musí (ačkoliv za tučný poplatek) obhajovat obviněného. Ale když obhajuje zločince, měla by se vyhnout děláním zločince z důstojníků, kteří prosazují zákon, zvláště když může být předložen tvrdý důkaz na podporu takových obvinění.

Druhá věc je daleko složitější a důležitější. Týká se Simpsonova chování před zatčením a teď v soudní síni. Zdá se být užaslý, občas zívá i jinak ukazuje úplnou a zřejmou nezainteresovanost v případě. Na druhé straně obrana dělá vše možné, aby do něho instillovala smysl nespravedlnosti, která se mu děje.

Ale je tu něco víc než to. Předpokládejme, že Simpson je skutečně neviný. V takovém případě, kdybych já byl na jeho místě, silně bych reagoval na jakékoli obvinění proti mně namířené, a riskoval bych i to, že budu odveden ze soudní síně. Ale Simpson místo toho sedí pasivně a dělá hloupé obličejky.

A dál, je-li opravdu na 100 procent jist, že je nevinen, pak místo plýtvání penězi za obhajobu, by měl obhajovat sama sebe bez jakékoli pomoci. On sám, a ne různí Shapirové, Cochranové, Uelmanové a Deršovicové, by mohl zničit a dokonce zesměšnit všechny důkazy předkládané proti němu jeho žalobci. A kdyby byla taková sebeobrana doprovázena výbuchy žalosti a citu, způsobenými smrtí jeho odcizené, ale stále ještě milované manželky, pak by byl účinek na porotu a na národ daleko větší než jeho nynější klaunovské chování a pochybná morálnost obhajujících právníků, kteří se snaží obrátit všechno vzhůru nohama.

Nakonec Simpson, který, jak by někteří řekli, vypadá, jako by byl svou vraždu plánoval se záměrným uvážením - jež ji stejně udělalo daleko od dokonalé - by se měl umoudřit, přiznat svou vinu a udat příčinu pro svůj zločin. Kdyby řekl, že vždy měl komplex méněcennosti vůči své bílé ženě, že stárne a je žárlivý i po rozvodu, a že v okamžiku zuřivosti ji surově zabil, ale že toho teď lituje, já sám, ačkoliv dalek toho, že bych mu odpustil, bych mohl být více otevřeným porozumění jeho motivů.

Naneštěstí nic takového tu není, Simpson se snaží svůj případ zpolitizovat ve víře, že spravedlnost by mohla ustoupit před násilnými protesty, až bude shledán vinným. Je-li tomu tak, a já věřím, že je, pak je Simpson nejen chladnokrevný vrah, ale také nebezpečný politický karbaník, hazardní hráč, počítající s větším krveprolitím na ulicích Los Angeles i jinde v této zemi.

A právě tuto stránku Simpsonova soudního líčení - který z něho dělá člověka zasluhujícího většího pokárání než jakého se již naděje - bychom také měli mít na paměti.

Zloději...

také. Zjistili totiž, že Dietmar (20) se Stevem (20), vojáci bundeswehru, toho kromě střelby mají na svědomí mnohem víc. Dovolenku v Čechách s přítelkyněmi Saniyí (19) a Susanou (19) pojal mladí Němci skutečně svérázně. O víkend v noci se mladí pánové vypravili do

autobazaru J+K. O vyloupeném trezoru a škodě ve výši 420 tisíc korun už Blesk přinesl zprávu. Věci z krádeže uložené v hotelovém pokoji byly výmluvným svědectvím. Kořistí však byla i tučná hotovost, a tak to povedená čtveřice pěkně roztočila. Nakoupila oble-

BEZPEČNOSTNÍ...

Spojených národů. Kromě toho přispívají skoro polovinou na rozpočet Spojených národů, což jim dává další přednost v řízení záležitostí.

Nedávno přišlo v úvahu zvětšení Bezpečnostní rady, již dlouho očekávané. Vloni se vyjádřilo Německo, že by bylo ochotno připojit se k Bezpečnostní radě, a před několika dny podobně udělalo Japonsko.

Je to zde, kde začíná problém. Ačkoliv se zdá, že nikdo nemá námitek proti jejich trvalému členství v Bezpečnostní radě, někteří projeví opozici proti tomu, aby jim bylo dáno právo veta. Je zcela zřejmé, že ani Německo ani Japonsko není hotovo, alespoň pro přítomnou dobu, přijmout takové řešení.

A co víc, ačkoliv nikdo o tom veřejně nemluví, všichni vědí, že Německo a Japonsko nejsou nukleárními mocnostmi jako jiní trvalí členové Rady. Ale přejí-li si mít nukleární zbraně a jiní jim v tom nebrání, jsou tyto země schopny stát se nukleárními, možná dokonce i snadněji jako členové Rady než jako nečlenové.

Avšak problém zde nekončí. Některé jiné země, jako Indie, Brazílie a Nigérie, se také vyjádřily, že se zajímají o připojení k Radě jako permanentní členové. Indie již je nukleární a Brazílie by se mohla stát nukleární v blízké budoucnosti. Má-li být Bezpečnostní rada zvětšena, nebylo by spravedlivé odepřít oněm zmíněným třem zemím právo žádat o trvalé členství v této radě.

Ale jakmile vyhovíme jejich požadavkům, jako jsme to udělali s Německem a Japonskem, brzy by Bezpečnostní rada mohla mít víc než 20 členů, včetně těch dočasných. To by mohlo jen komplikovat její jednání.

Dále je tu ještě další problém. Jestli velikost země, nebo snad i její nukleární postavení je měřítkem, má-li se země stát trvalým členem Rady, pak celá ta otázka se stává obzvláště obtížnou. Indonésie, Pakistán, Bangladéš, Vietnam, Mexiko, Itálie a Ukrajina by také mohly chtít permanentní křesla v Bezpečnostní radě, protože jsou dost velké a některé, jako Ukrajina a Pakistán, mají také nukleární zbraně.

Několik dalších nukleárních zemí by mohlo také žádat o členství. Izrael, Severní Korea, brzy možná Irán, Argentina, Libye, Irak a bůhví kdo jiný by si mohl dělat právo na trvalé místo v Radě.

Za takových okolností by nynější Generální shromáždění pozbylo všechnu důležitost, protože zvětšená Bezpečnostní rada by toto těleso prakticky nahradila.

Poslední, ale ne nejméně důležité je, že celá myšlenka jakéhokoli "ředitelství" v tělesech jako je Společnost národů by měla být znovu prozkoumána, nežli je rozhodnuto, z čeho se bude skládat.

V této spojitosti je v pořádku poukázat na historii.

Liga národů, kterou vynalezly Spojené státy, ale k níž se nepřipojily, měla kdysi Radu, poněkud podobnou nynější Bezpečnostní radě. Jejich pět členů - Anglie, Francie, Japonsko, Itálie a později Německo - bylo jakýmsi "ředitelstvím". Avšak Japonsko brzy ztratilo zájem o Radu a později z ní vystoupilo; totéž udělalo Německo a Itálie. Místo nich přistoupil k Radě SSSR, ale na podzim r. 1939, po agresí proti Finsku a kvůli svému celkovému chování následkem paktu Ribentrop-Molotov, z ní bylo vyloučeno. Není třeba dodávat, že ani shromáždění Ligy, a ještě méně jeho Rada, nezabránily světu, aby se nepohroužil do druhé světové války.

Jinými slovy, neměli bychom přikládat příliš mnoho důležitosti tělesům jako je Společnost národů, ale zároveň bychom neměli spěchat s přidáváním nových cihel k jeho jinak vratkým základům.

ky, horská kola, při oslavě jejich vyváděli, až spadla klec. V cele jsou hrdly proteklo i nemalé množství pro podílňictví i jejich sličné společnosti. Rozjaření maníci pak nice.

KAREL MARX MARDOCHEJ O SLOVANECH napsal roku 1849 toto zbožné přání:

"Úplný zánik Jihoslovanů jest požadavkem evropské kultury, protože budou poněmčeni a pomad'aršteni. Jsou to banda lupičů a příští světová válka přinese zánik Jihoslovanů.

Čechové, k nimž chceme Moravany a Slováky počítati, ačkoliv se řečí i minulostí od sebe liší, neměli nikdy svých dějin. A tento nikdy neexistující národ činí si nároky na samostatnost? Nemají žádného práva na národní samostatnost a nemohou ji také nikdy dosíci!"

RUDOLF VLASÁK

HYENY BOJIŠTĚ

A JINÉ OBRÁZKY Z VÁLKY.

JUNÁK

Pokračování z min. čísla

Předvoj postupoval velmi pomalu. V rychlejším postupu bránil mu těžký, hornatý a skoro neschůdný terén a také jistý strach hrál tu velmi důležitou roli; neboť o Srbech nikdy nevěděli, kde jsou, neobjevili se najednou tam, kde jsou nejméně očekáváni, aby způsobili větší nebo menší ztráty a zmatek, a opět zmizeli.

Hlídky, složené z naprosto svědomitých vojáků a vedené seržantem, prožvím peklo západní fronty, vrátily se sice s hlášením, že Srbové opustili dosavadní posice a ustoupili; nicméně vojáci, kteří již vícekrát byli vlákáni do léčky, nevěřili. Důstojníci je ani nemuseli napomínati k opatrnosti. Oni sami se rozvinuli v řetěz, sami pátrali a bedlivě pozorovali každý kámen, neleží-li snad za ním Srb, či nečká-li na něho za kamenem smrt.

Volfa pomalý postup předvoje nijak nerozčiloval. Tímto způsobem získával mnoho času a mohl vzpomínati a přemýšlet.

Nejdříve začal uvažovati o rozhovoru s brigádníkem. Zatímal při tom ruce v pěstí a skřípal zuby. Neboť brigádník si vůči němu počínal hruběji, než vůči některému ze svých kaprálů.

Ríšsko-němečtí důstojníci počínali si vůči rakouským velmi arogantně, ba někde a to zhuště, hrubě. Dávali jim okázale najevo svou povýšenost. I to, že je podceňují, že je považují za neschopný element, jenž jim, Germánům, jest jen na obtíž, za element, na který se nemohou naprosto v ničem spolehnouti a který musí skoro všude zachraňovati.

Podle pravdy budiž řečeno, že rakouský důstojník, pokud vojenských schopností se týče, nebyl tak špatným. Zvláště mezi záložními důstojníky, kteří se — díky škole života — daleko snadněji přizpůsobili tvrdostem plní služby, bylo velmi mnoho dobrých velitelů jednotek. A jistě by z nich byli i dobří velitelé praporů, kdyby jim byla dána možnost průpravy.

Vinu za nezdar na poli válečném není možno přičítati jen a jen důstojníkům. Hlavním vinníkem byl tu naprosto pochybený systém výchovy.

Důstojník byl vychováván k jisté povýšenosti, ba hrubijánství. Bylo mu vštěpováno, že na vojáka musí se vždycky dívati jako na kmána. Ani ty nejhrubší výstřelky, jichž se důstojníci dopouštěli vůči vojákům, nebyly stíhány.

V rakousko-uherské armádě nebyl sice zaveden trest bitím, naopak, hrubé zacházení s vojáky služební řád zakazoval.

Nicméně vyšší velitelé trpěli, když se zvláště mladí důstojníci odvažovali vojáky a to i ženaté záložníky a otce rodin fackovati, kopati třískati holí.

Vojáci trpěli, museli. Neměli, komu by si stěžovali. Ale — za války upravili svůj poměr k důstojníkům podle toho a také povinnosti neplnili tak, jak by je byli plnili za jiných okolností.

Zatím, co dolů, vůči vojákům bylo trpěno a dovoleno vše, nahoru, vůči vyšším, panoval poměr někdy až směšný. Ti, kteří se dovedli před vyššími hrbit, lidé bez páteře, s negativním názorem na lidskou důstojnost, patolízalové a pochlebníci »dělali štěstí«, byli protežováni i na úkor důstojníků sice znamenitých vojáků, ale mužů pevných páteří.

Rakousko-Uhersko prostě nedovedlo vypěstovati v armádě kamarádkého ducha, nedovedlo upravit — lidsky — poměr vojáka k důstojníkovi a naopak, a tato chyba se mstila.

V armádě ríšsko-německé byly poměry naprosto jiné. V Německu dovedli vychováti důstojníka tak, že byl neúprosným představeným tam, kde šlo o zájem služby, ale také — a to především — kamarádem, jenž se nikdy nesnížil tak hluboko, aby vojáka ztřískal holí za to, že mu připálil mléko, a neignoroval ho jen proto, »že je to kmánské prase«.

V Německu dovedli prostě vypěstovati kamarádkého ducha, tam znali jen vojáka-kamaráda, ať to byl Prusák, Bavorák, Sas, Elsan nebo Mazur. Byl to voják, byl to — kamarád.

Zdá se, že právě to kamarádství, ta znamenitě pěstovaná vzájemná láska a láska k celku, bylo tajemstvím úspěchů, jichž Němci nesporně dosáhli velmi mnoho.

Rakouští důstojníci neměli k dispozici takto vychovaný element. V rakouských regimentech nebylo kamarádkého ducha. Aby nebyl, o to se starali šovinisté až příliš svědomitě. Od nejútlejšího mládí byla vštěpována národnostní nenávisť, kterou si vojáci přinášeli i do kasáren. S tou nenávisť v duši šli také do války a ta nenávisť byla nejvěrnějším pomocníkem nepřítele. Podle toho, ovšem, vypadaly »výsledky« válečných akcí.

Ríšsko-němečtí důstojníci byli rakouským líčením jako »nadhli«, porážky nutily k jakési zdržlivosti a pomoc, kterou Němci poskytli, zavazovala. Důstojníci upravili tedy poměr vůči ríšsko-německým »bratřím«, kteří ovšem tu »zdvořilost«, působící velmi často dojmem patolízalství a poníženosti, chápali jinak.

Podceňovali, zesměšňovali, dávali najevo svou nedůvěru a tak vznikaly propasti, které se rozšiřovaly, které měly nesporný vliv i na výsledky akcí, podnikaných společně. —

Major Volf přemýšlel nyní také o těchto věcech a zle se rozčiloval na plukovníka, že se opovážil jednati s ním tak arogantně.

A přál v duchu »bratřím ve zbraní«, aby právě zde dostali co největší výprask, aby právě zde měli největší ztráty. Věřil, že neúspěch byl by důkladnou sprchou jejich velikášství.

Z myšlenek vyrušilo jej upozornění poručíka Heise:

„Vesnice před námi!“

Major Volf zvedl oči a spatřil vesnici, jíž před několika měsíci procházel jako zajatec.

Poručil zastaviti pochod, kryti se a sám, stoj, hleděl upřeně na polozbořenou vesnici. Jeho oči hledaly dům, v němž se po letech sešel s Kostičem.

V duchu děkoval Osudu, že mu dopřál, aby se ještě jednou podíval do vsi, kde byl tak »přítupen«.

Nevěřil, že by se tu setkal s Kostičem a byl rád. Tušil, že by boj s ním prohrál, že by v této rozstřílené vesnici našel svůj hrob.

Netoužil tak po shledání s bývalým svým vojákem, jako po tom, aby onomu »klukovi« mohl ukázati »svou moc«.

Volf vůbec neuvažoval o tom, že není čestné, aby on, muž a důstojník, disponující několika sty vojáky, kteří na jediný jeho povel zabijí i dítě — nenávisť by tu rozhodla! — chce se pokusiti o věc samozřejmou — dokázati třínáctiletému chlápce sílu pěstí a moci!

Volf dalekohledem pozoroval vesnici, hledaje Kostičův dům. Našel ho, byl střelbou citelně poškozen. Polovina komínu ustřelena a cihly válely se po střeše. I roh domu byl těžce poškozen.

Volfovi se zdálo, že nahoře, v komíně, vidí skrytého Dušana. Věřil, že dvě černé oči hledí na něho skulinou, že pozorují každé jeho hnutí.

Byl to přelud.

Dušan v tu chvíli dlel u své matky dole v jizbě. Přišel jí i Mileně povědět, že Svábi už jsou před vesnicí, že za nedlouho přijdou.

Ljuba věděla, co příchod Rakušanů a Němců znamená. Tušila, že brzo po jejich příchodu opustí tento svět, že s Dušanem odejdou za dědou a Kostičem, k veliké armádě, tam, kde není spravedlnosti, lži a násilí...

Jen na okamžik se v ní ozvala matka — když pohlédla do planoucích očí svého jediného dítěte, které jí tolik připomínalo prvního muže.

V tu chvíli sklopila oči. Bylo jí líto toho květu, jenž se dosud plně nerozvil a už má zahynouti.

Hned se však vzpamatovala.

„Není lepší smrt, než život raba? Nebude lépe, když zemře jako junák, jako Srb, než aby žil životem psance?“

Dušan prozradil matce svůj plán:

„Nebude střílet na ty prvé, nechá je projít. Nebude s nimi náčelník! Počká, až ten přijde. A potom...“

Volf dalekohledem bedlivě pátral, nespátří-li jeho, Dušana.

Neviděl ho.

Ani hlídka, která se právě vrátila a jejíž velitel hlásil:

„Prohlédli jsme celou ves. Mimo žen, dědků a několika dětí, není tam nikoho. Po vojácích není stopy!“

Volf nicméně dal povel, aby se postupovalo co nejopatrněji — v sevřených četách, avšak v poměrně velkých vzdálenostech mezi nimi.

Jako velitel praporu měl zůstat u zálohy. Tam bylo jeho místo, neboť v předu bylo ticho.

Volf však šel v čele prvé čty. Touha po pomstě, po shledání s Kostičem, nebo jeho rodinou byla silnější, než zájem služby. —

Dušan bedlivě pozoroval každé hnutí blížících se nepřátel.

Jeho oči byly daleko bystřejší než Volfovy. On dříve spatřil toho, na něhož jej upozornil předobry Kostič. A s jásotem seběhl dolů do

jizby.

„Mámo, Bůh jest spravedlivý! Poslal před moji »metlu« Svába, na něhož mě upozornil Kostič!“ vyprávěl. „Víš, toho, kterého vedli naši vesníci jako zajatce, jenž se hádal s otčím-mem!“

I Ljuba byla zvědáva, jestli se Dušan nemýlí. I ona vystoupila na hůru, aby se přesvědčila. Skulinou ve zdivu pozorovala Volfa, jenž se opět zastavil a znovu pozoroval dům Kostičův. Neboť čím více se blížil k vesnici, tím určitěji pocífoval nejistotu, tím mocnější byl zvláštní strach.

Ljuba, když se přesvědčila, že se hoch nemýlí, vzdychla zhluboka a prosila:

„Míš dobře, Dušane! Bůh tě posílí, On ti pomůže! I já vezmu pušku a budu pálit...“

Sešla dolů do jizby.

Vyhledala pušku darovanou jí vojákem, oči-stila ji a nabila...

Milena Kobárkova s hrůzou přihlížela, co to teta, jak nazývala Ljubu, dělá.

„Chcete střílet do Svábů, teto?“ tázala se.

„Ubili mně otce a dva muže!“ odpověděla Ljuba.

„I oni budou střílet! Z kanonů!“ zaštkala Milena.

„Ať bijí, pekelníci!“ zlostně řekla Ljuba.

Milena se rozplakala. Upřímně dětsky štkala:

„Zabijí mně Dušana!“

Ljuba poznala, že promluvílo srdce.

„Ty máš Dušana ráda?“ tázala se vroucně. Milena přisvědčila:

„Ano! Jest tak hodný a tak krásný...“

Ljubě vyhrkly slzy z očí:

„Jest krásný, soudíš o něm dobře! A dobrý! Ale nešťastný. Co má dělat na světě, když otce ubili, dědu, strýce, kde koho z příbuzných? Má žiti jako psanec, nebo zemřít jako Srb, jako junák, když dříve dědu a otce pomstí?“

„Když zemře Dušan, nechci ani já žiti!“ řekla Milena s vážnou tváří.

Hovor jejich přerušili vojáci, vstoupivší právě na dvůr domu.

Ljuba rychle přikryla pušku. Učinila tak v poslední chvíli, neboť v zápětí vstoupili vojáci do jizby.

„Nejsou zde vojáci?“ křikl.

Ljuba odpověděla klidně:

„Nikdo, mimo nás!“

Voják nevěřil. Začal hroziti:

„Pověz, jsou-li ve vsi vojáci! Jestli tu padne jediná rána, zemřete všichni, bando!“

A když Ljuba opět odpověděla záporně, když ho ujistila, že ani zbraní v domě není, začali vojáci prosit o chléb, o cokoli k jídlu...

Ljuba neměla ničeho k jídlu. Nemyslela už vůbec o věcech živých, nýbrž jen na shledání s dědou a mužem...

„Vorwärts! Vorwärts!“ řvali důstojníci a šarže venku před domem a vojáci vyběhli.

Ljuba si oddychla.

dostali. Všechny vystřelíme do nich, po každé ráně musí téci krev Svábů. Tolik jí musí býti, aby jí celou zemi umyli!“ —

Plukovník Nonenmann skončil přesnídávku a poručil pobočnickovi, aby seval všechny přítomné důstojníky na náves, ke studni, kde jim dá dispoice pro další postup.

Za chvíli na to začali se důstojníci scházeti. Ríšští Němci řadili se na jedné, Rakušané, s Volfem v čele, na druhé straně. Všichni však utvořili půlkruh, v jehož středu stanul plukovník se svým pobočnickem.

Vojáci odpočívali.

Pušky postavili do pyramid, své torby zanesli do stínu, aby na ně položili hlavy, zmučené myšlenkami a sluncem, které, ačkoliv byl už říjen, pražilo nemilosrdně.

„Teď, mamko! Teď máme nejlepší příležitost!“ prosil Dušan, seběhnuvší opět dolů, do jizby, kde seděla Ljuba a rozprávěla s Milenou. „Pojď, podívej se, kolik jest jich pohromadě!“ Ljuba šla.

Srdce jí zabušilo, když viděla, že tolik »švábských oficírů« ocitlo se takřka před ústím hlavně synovy »metly«. Objala Dušana a políbila ho dlouze. Věděla, že ho líbá dnes naposlědy. Nelitovala ho však, neukázala mu slzy. Nechtěla zavinit, aby se mu ruka chvěla.

Objala ho a prosila vroucně:

„Pohleď na slunce, Dušane! Nevíme, spatřme-li je ještě někdy spolu! Poděkuj mu za to, že nás hrálo, že nás sílilo. Popros je, aby živilo všechno, co vyrostlo na hrobech našeho dědy, tvého otce a Kostiče! Popros je, aby ti posvítilo na ně, až se budeš mstít za pohanu vlastní, krále a naší!“

„Poděkuj Bohu, Dušane! Za všechno, co nás nechal prožít, za to, že nám přivedl Sváby, kteří zabili dědu Žilice, Kostiče a tisíce našich Srbů, kteří pálili chrámy, bořili domy a zabíjeli děti urvané matkám od prsu!“

Zatím, co se Dušan modlil, seběhla Ljuba dolů do jizby.

Objala Milenu, políbila ji a rozloučila se

„S bohem, Mileno! Na shledanou!“

Než se překvapená Milena vzpamatovala, popadla Ljuba pušku a za okamžik, připravena na všechno, stanula vedle Dušana.

„Pal!“ poručila.

Plukovník domlouval právě důstojníkům, upozorňoval je, že v Srbsku nikdo s určitostí nemůže říci, odkud hrozí nebezpečí a nabádal k největší opatrnosti, když Morana zamávala nad nimi křídly...

Dušan namířil svou »metlu« dobře.

První, kdo zasažen jeho kulí klesl, byl — Volf. Zrádným srdcem naplněným záští a podlostí, prolétly tři kule... A současně s Volfem padli další: surový hejtman Höckl, jenž své vojáky přesvědčoval bičkem a holí, pološílený nadporučík Struwe, fanatik, věřící, že jen potoky krve vojáků dopomohou mu k řádu Marie Teresie, hejtman Eisner a celá řada důstojníků válela se v písku okolo studně. Jen málo bylo těžce raněných, s malou nadějí na uzdravení. Ti, kteří zde padli, byli většinou mrtvi...

Hned po prvním výstřelu nastal nepopsatelný zmatek. Vojáci, říšští Němci, probuzení tak náhle a podivně, spěchali ke svým puškám, kde se chaos ještě zvýšil, neboť Dušan přenesl palbu sem a k dovršení všeho, některé z pyramid padly a vojáci se začali mezi sebou o pušky rváti.

Přes sto mrtvých a raněných nadělala »metla«, řízená pevnou rukou junáka Dušana, jenž na okamžik ustal v palbě, aby byl odpočat na obranu.

Tento okamžik stačil, aby Němci s Rakušany zorganizovali šiky a začali odpovídati na palbu.

Přes půl hodiny trvala přestřelka, podobná spíše bitce.

Děla, pro něž důstojníci rychle poslali, se kvapem blížila, aby zasáhla do boje a zničila »hnízdo«, z něhož se pomstychtivým, nelitostným a domýšlivým oficířům dostalo poučení, že srbský národ i v těch nejmenších jeho synech má oporu, že i ti hoši dovedou býti junáky, kteří nikdy nedopustí pohanu rodné země.

Zaduněly první rány a v zápětí ozval se z domu Kostičova výkřik:

„Dušane — dítě — — — s Bohem!“

To Ljuba, zasažená střepinou granátu do hlavy, loučila se s věrným synem...

Dušan neztratil klid. Sáhл na hlavě »metly« a seznav, že je ochlazená, zasadil předposlední zásobník nábojů.

Zaduněly další rány děl, nad hlavou Dušanovou hvízdly kuličky šrapnelů a střepiny granátů. Jedna z kuliček zasáhla tvář, jedna ze střepin rámě. Dětská krev zbarvila junáckou košili.

Dušan nedbal. Nevšímal si dalších ran, nezalekl se příšerného pískotu kulí a střepin, nedal na sebe působit pekelnou hudbou.

Bedlivě pozoroval prostor před domem, věděl, že jedině s této strany mohou Němci podniknouti útok.

Čekal na ně, aby je přivítal posledními kullemi, aby jim ukázal, jak se dovede bít srbský junák.

Dušan zahlédl, jak se mihly dlouhé německé bodáky nasazované k útoku a číhal.

Konečně Němci vyskočili a za řevu »Hurra — hurra — — —« řtili se k domu.

Dušan stiskl.

Avšak co to? Kulomet mlčí — »metla« přestala bít! Marně se snažil najít závadu, marně se pokoušel uvést kulomet v činnost...

Němci zatím rozbili dveře, vnikli do světnice, kde našli v bolestech se svíjející Milenu, zasaženou jednou z nesečtných kulí, vypálených Němci na dům — do prsou.

A již se hnali vzhůru, šlapající po mrtvé Ljubě, která teprve na schodech vypustila duši...

Dušan právě zvedl pušku vypadnuvší matce z ruky a chystal se k ráně, když Němci pronikli k němu.

Jen jednou ještě stiskl spoušť, jen jeden Šváb po jeho ráně klesl.

A potom, zasažen pažbou pušky, klesl sám Dušan — junák.

Za chvíli střelba utichla a Dušan stál před hejtmanem, šlechticem z Grasburgů, raněným sice do záloktí pravé ruky, ale ujavším se velení nad vojáky.

Pruský šlechtic zuřil, když viděl, jak těžké ztráty způsobil malý junák jeho vojáků.

Dušan, jehož obličej, rameno i šat byly zbarveny krví, nejevil nejmenší neklid. S úsměvem na rtech očekával hejtmanovo rozhodnutí.

„Pse!“ zařval na něho hejtman. „Podívej se, kolik lidí jsi zabil, lotře! Jaké spousty jsi nám nadělal!“

Dušan s úsměvem pohlédl na mrtvé, které vojáci snášeli na rovinku u domu Stojanoviče.

Jeden z horlivých Rakušánů obrátil pušku a řtil se proti Dušanovi s úmyslem, udeřiti ho

pažbou do hlavy.

„Zadržte!“ křikl na něho hejtman. „Nedovedeš-li nic jiného, neopovažuj se bít! Beztoho jen vy, sebranko, jste všeho vinni! Vy jste nepohlédli vesnici dům od domu, jak bylo poručeno! A teď vidíte následky vašeho lajdáctví, kterému stůj co stůj musí býti učiněna přítrž, nemáme-li tu ztratit více lidí, než ve Francii a Belgii dohromady.“

Dušan klidně sáhl za pas pro tabák, zkroutil si cigaretu, zapálil a jen několik slov odpověděl hejtmanovi, jenž ho začal vyslyšati:

„Jak se jmenuješ?“

„Dušan!“

„Kolik je ti let?“

„Třináct!“

„Z čeho jsi střílel?“

„Z kulometu!“

„Kdo ti ho dal?“

„Nikdo! Zvedl jsem ho!“

„Proč jsi střílel?“

„Jsem Srb! Zabili mně Švábi dědu i tátu! Mstil jsem se! Oficír pohanil zemi i krále Petra!“

„Náš oficír?“

„Švábský! Ten, jenž tam leží!“ odpověděl Dušan a ukázal na Volfa.

Major Volf náležel mezi to málo přátel, které si hejtman von Grasburg mezi rakouskými důstojníky vyhledal.

Pohled na mrtvého kamaráda, považovaného za hrdinu, zbavil hejtmana úsudku.

„Poddůstojník a šest mužů s puškami!“ zařval.

Za okamžik stála hlídka před ním.

„Odveďte toho psa ke zdi kostela a zastřelte ho!“

Hejtman doufal, že Dušan bude prosit o milost. Těšil se v duchu, jak do něho kopne.

Přepočítal se však.

Dušan klidně šel s vojáky, s úsměvem na rtech zabalil si a zapálil poslední cigaretu, s tímtež úsměvem se díval na vojáky, chystající se vykonatí exekuci.

Všichni důstojníci a vojáci, i ti, kteří snášeli mrtvé a ošetřovali raněné, kuchaři utekli od kuchyně, písař z improvizované kanceláře a všichni se šli podívat, jak bude umíratí hoch, jenž svým činem překvapil všechny, jenž sám jediný způsobil krvavou lázeň, jakou už dlouho nezažili.

Přišli i ženy ze vsi, i dědové s bílými bradami a šedivými hlavami. Přinesli jeho matku, aby jí zatlačil oči, přinesli i Milenu, jejíž šlechtěné srdce právě došlo.

Přišel i pop, jenž se pokusil prosití hejtmana o slitování nad dítětem.

Dušan ho uviděl a podle posuňků a gest poznal, že za něho prosí.

Zavolał proto na popa:

„Otče, neposkvrňuj srbské jméno! Junák nikdy nepřijme milost od Švába!“

Surový hejtman, pruský šlechtic, stejně popa hrubě odbyl. Jen tolik dovolil, aby se Dušan směl rozloučiti s matkou, aby jí směl zatlačit oči, aby je směli pochovatí do jednoho hrobu.

„Skončit tu komedii!“ zařval hejtman pozorující, že i na vojáky začíná působiti loučení syna s matkou, že se i v nich začíná ozývati cit.

Vojáci odtrhli Dušana od matky, postavili ho ke zdi a zamířili.

„Živio veliké Srbsko! Sláva králi Pe — — —“

Poslední slabika uvázla na rtech, které salva z pruských pušek umlčela na vždy. Umlkly rety, došlo šlechtěné, junácké srdce, které znalo jen lásku k vlasti, rodičům a králi Petru — — —

Pop s ženami přihlížejícími exekuci odřikal modlitbu, hlídka vykonavší ortel vzdala zbraní čest, vojáci obnažili hlavy a stáli v němém pohnutí.

Smekl i hejtman von Grasburg, v němž se také ozvalo svědomí...

Zatím, co ženy a dědové ukládali Ljubu, jejího junáka Dušana a malou Milenu do společného hrobu, co vojáci sedící v hloučcích vyprávěli si o tom, čeho byli svědky, stál hejtman von Grasburg v kruhu zbylých důstojníků a vyprávěl jim:

„Pánové! Viděl jsem za dobu války leccos. Obrázky, které nikdy z paměti nevymizí. Byl jsem svědkem scény, kde matka, Belgičanka, odsouzená k smrti za to, že zastřelila poddůstojníka, odmítla zemřít bez dítěte. Viděl jsem, jak osmiletý hošík zemřel s ní!“

„Viděl jsem umíratí naše vojáky v Belgii a v severní Francii, byli jsme svědky mnoha výjevů, které drásaly nervy i srdce. Desítky lidí viděl jsem zemřít smrtí hrdinů. Ale tak, jak statečně dovedl zemřít ten chlapec, jsem ještě umíratí neviděl!“

I krvavý pruský hejtman, člověk bez citu a srdce, nemohl zapřít, že Dušan zemřel jako Srb, jako — — — junák! Konec povídky

ZAJÍMAVOSTI

HVĚZDY TO MAJÍ TĚŽKÉ. Hlavně v Itálii, když Sharon Stone navštívila Miláno, obdivovatelé si vzali na památku z jejího auta, co se jen dalo. Kdosi si přivlastnil jako suvenýr dokonce i poznávací značku. A tak musela na cestě do hotelu doprovázet sexi Sharon početná skupina karabinierů.

KDYŽ SE PŘED NĚKOLIKA ROKY ZJISTILO, že princ William je levák, Charles ho chtěl silou moci převychovat. Diana bylo proti. Až nakonec přesvědčili i Charlese, že předsudky tohoto druhu jsou dnes už dávno přežitkem.

NEJNOVĚJŠÍM HITEM V HOSPODÁCH, hospůdkách, klubech jsou terče se šípkami. V minulosti jsme je viděli především v dětských pokojích, dnes jsou módní zábavou dospělých.

JAN MULLER, malíř ze švýcarského Lausanne je přesvědčen, že v jeho osobě se znovu narodil španělský malíř Salvador Dalí. Už v roce 1989, když Dalí bojoval se smrtí cítil "jak jeho duše přechází do jeho těla". Od této doby chodí s paličkou a trnovou korunou na hlavě, vykrucuje si fousy až k očím a sebevědomě vypráví: "Já jsem on, ale ještě trochu více. Dalí nemohl dokončit své dílo. Já se o to postarám. A moje obrazy jsou lepší..."

NEJNOVĚJŠÍ TYP MLUVÍ-CÍHO COMPUTERU, který překládá věty z němčiny do angličtiny a naopak, váží 300 gramů, stojí 700 marek. Obsahuje ještě poznámkový blok, diář, adresář, mapu světa a budík.

NASKAKUJE VÁM HUSÍ KŮŽE? Děvčata a chlapci ze školy Daini Hikari v Tokiu, 375 svěřenců od 2 do 6 roků, má dovoleno nosit jen šortky a boty - ať jsou venku nebo uvnitř, v zimě nebo v létě. Za každého počasí. A co na to vedoucí školky? "Je to zdravé! Prochladnutí se nevyskytují skoro vůbec a děti se výborně baví."

KULT BARBIE. "Barbie není nějakou relikvií z dávných dětských roků. Je kultovým objektem dneška," tvrdí tvůrčové a obdivovatelé štíhlé, dospělé panenky, bez ohledu na ty, co ji pokládají za kýč. Na počest 35. výročí této krásky se konala v Německu výstava "Umění, Design a Barbie". A vězte, bylo se na co dívat!

Horké léto v Svazové republice Jugoslávii

MUSLIMOVÉ NEVĚDÍ, CO JSOU

Následkem sankcí Západu umírají lidé

ÚSPĚCH AVRAMOVICOVY REFORMY

Předposlední část vyprávění prof. dr. Rajka Dolečka DrSc. je věnována úspěšné ekonomické reformě profesora Avramovice a otázce léků, jejichž absence zapříčiňuje v SRJ celou řadu zcela zbytečných úmrtí. "Díky" sankcím umírají nejenom lidé v produktivním věku a starci, ale i kojenci."

Příznivý ekonomický trend zahájený ve Svazové Republice Jugoslávii reformou profesora Avramovice, pokračuje. Obchody jsou plné zboží, restaurace i kavárny se zaplnily, turistická sezóna v létě u moře i na horách byla velmi bohatá. Značně stoupla i výroba, oproti loňskému roku o 26 procent. Průměrné ceny jsou stabilní, nestoupají. Úroda pšenice byla výborná, horší bude, vzhledem k letnímu suchu, úroda kukuřice, cukrové řepy a sóji. Po letošní sklizni má SRJ již nyní zásoby potravin na dva roky. Říká se, že se možná vyveze milion tun pšenice do Ruska. I cukr zbude na vývoz. A při tom SRJ živí i Republiku Srbská Krajina. Profesor Avramovic přišel na zajímavý nápad, který byl ihned realizován. Aby se nezvětšovalo množství peněz v oběhu, začaly se z domácího zlata razit dukáty, jejichž cenu určuje světová cena zlata. Jeden dukát stál 170 nových dinárů, tj. i 170 marek. Část plateb zemědělcům při výkupu pšenice bude prováděna, pokud si to budou přát, ve zlatě. O dukáty je veliký zájem. Původně se plánovalo 100 tisíc dukátů, pak 200 tisíc do konce roku 1994, pro úspěch akce začalo počítat do jara roku 1995 s ražením 500 tisíc dukátů. Většina zlata pochází z největšího dolu na med' v Evropě, v Boru, ve východním Srbsku. Jeho letošní produkce mědi má dosáhnout přes 80 tisíc tun. Podle sdělení generálního ředitele Borské důlní společnosti půjdou tři čtvrtiny těžby na vývoz. Nejsou totiž všichni hlupáci, aby dodržovali nesprávné sankce, které jim přinášejí jen škodu.

Dalším úspěchem Avramovičovy reformy je to, že se státní rozpočet od konce července stal vyrovnaným, tj. státní výdaje jsou kryty z reálných příjmů. Státní banka SRJ, jejímž je profesor Avramovic šéfem, od té doby přestala státu "půjčovat" peníze. Průmysl se slibně rozbíhá, nyní bude důležité vyrovnat kupní sílu obyvatel se stále větší dodávkou zboží. Zatím to funguje, ceny v průměru od ledna nestoupily ani o jedno procento, spíš poklesy. Stát občas uvolňuje ze svých velikých rezerv potraviny řadu tovarů - mouku, cukr, maso, olej, luštěniny - čímž udržuje jejich ceny na patřičné výši, aby se nejen nezvyšovaly, ale aby naopak klesaly. Rezervy zahraniční "tvrdé" měny se ve Státní bance výrazně zvětšily. Škarohlídové, kteří předvíдали Avramovičově reformě jepičí život, zatím neměli pravdu. Doufáme, že úspěšný rozmach hospodářství SRJ bude, i přes surové sankce, i nadále pokračovat. Otázkou je, zda nebude násilím narušen ze zahraničí, např. novým zpřísněním sankcí, kterým stále hrozí USA i Německo.

Otázka benzínu je stále ještě otevřená. Benzin lze koupit prakticky v neomezeném množství doslova vedle cesty, která je lemována "obchodníky" s plnými kanystry pohonných hmot. Pokud jsme se mohli informovat, podvádění zákazníků je zcela zanedbatelné, téměř neexistuje. Úřady nad tímto "obchodem" vlastně šmelinou, přivírají obě oči - vždyť na něm po pravdě řečeno stojí velká většina soukromé dopravy. Pohonné hmoty se pašují ze všech sousedních států, albánský benzin a nafta doslova zaplavily celou Černou Horu, kde jsou i nejlacinější. Odborníci na slovo vzati si nejvíce pochvalují benzin řecký a maďarský, poměrně nejméně kvalitní má být benzin albánský. Nicméně jsme na něm přejeli mnoho set kilometrů po Černé Hoře a Srbsku bez problémů... V Bělehradě, v závislosti na známostech, lze dostat benzin pod 3 dináry (tj. pod 3 marky) za litr, někde i za 2,5 dinárů i méně. V Centrálním Srbsku, na Zlatiboru, jsme platili 3 dináry, v Černé Hoře 2 dináry u "obchodníků" vedle cesty a až 2,5 dinárů u soukromé benzinové pumpy. Nafta je zhruba asi o 30 procent lacinější. Při porovnání s cenami benzínu v Německu to pro zemi, která je pod surovými sankcemi, není tak hrozné. Štěstí je, že SRJ i RSK mají své vlastní zdroje nafty. Nestáčí však na krytí všech potřeb.

Otázka léků je stále velmi neuspokojivá, závažná. Výbor pro sankce z New Yorku i nadále nepovoluje dovoz surovin potřebných na výrobu léků ve vyspělém farmaceutickém průmyslu SRJ, jejíž oficiální zahraniční pohledávky jsou nevybíravými, téměř gangsterskými postupy zablokovány. Kdo a za co má pak nakupovat léky a zdravotnický materiál? Dělá se to všelijak - v těchto zlých dobách se ukazuje, kdo je skutečný přítel. Bohužel, příliš mnoho lidí stále zmirá následkem nedostatku léků: kojenci a děti, chroničtí nemocní, staří lidé. Shánění inzulínu představuje veliký, někde zcela neřešitelný problém. V Republice Srbské a v Republice Srbská Krajina zmirá nemocní cukrovkou jen díky absolutnímu nedostatku inzulínu. Nedávno tak zemřela v Sarajevě na diabetické koma matka mého srbského přítele.

Pro mezinárodní humanitární organizace jako by v Bosně a

Hercegovině byli téměř jen Muslimové, o našich "oficiálních" televizích reklamovaných humanitárních zásilkách ani nemluvě. Zatím byly určeny téměř výlučně Muslimům. Nikdo v RS nebo v RSK nedostal z těchto našich zdrojů pomoc, ani sanitky, ani léky, ani zdravotnický materiál. Je jisté lidské a hezké, že byla a je odeslána pomoc a že ji dostávají potřební, ať už patří tomu či onomu etniku. Je ale smutné, že se vztahuje téměř výlučně jen na jednu stranu, kromě snad na něco pomoci pro Srby v Muslimy držené části Sarajeva - v Srby držených obvodech Sarajeva a v teritoriu RS se tato pomoc neuskutečňuje. Je nutno pochválit naše příslušníky UNPROFOR v RSK, jejichž lékaři vydatně pomáhali tamnímu obyvatelstvu. I UNICEF se zdá být povznesen nad výše uvedenou jednostrannost. Z WHO (Světová zdravotnická organizace) byla SRJ, zatím hlavní dodavatel léků ze svých nedostatečných zdrojů pro RS i RSK, vyloučena 3. května 1993 (i toto v rámci sankcí!).

Dokud válčili mezi sebou Muslimové a Chorvatí, značnou část mezinárodní - tedy i naší "oficiální" - humanitární pomoci dostávala armáda Muslimů. Tyto dávky je prakticky živily. Že s tou humanitární pomocí byla pašována i značná množství zbraní, není třeba připomínat. Psal o tom dokonce i náš tisk. Výše uvedené informace pocházejí ze zdrojů vlády RS, od členů UNPROFOR při opakovaných setkáních v Bělehradě, od příbuzných a přátel a jiných obyvatel Bosny.

V souvislosti s tím si mi stěžoval Aleksa Buha, ministr zahraničí RS, bývalý profesor filozofie na univerzitě v Sarajevě. "Reflektory, helikoptéry a televizní štáby nejsou pro naše těžce zraněné děti. Nikdo se neptá a nepíše o tom, kolik jich bylo zraněno, zmrzačeno nebo zabito při chorvatsko-muslimském ostřelování a bombardování Doboje, Teslice, Brčka, v našich čtvrtích Sarajeva nebo jinde v Republice Srbské."

(vla)

Pokračování

Plán je v rozporu s pravdou a spravedlností NEPŘIJATELNÝ NÁVRH KONTAKTNÍ SKUPINY

Ještě před srpnovým přerušením politických a ekonomických vztahů mezi Pale a Bělehradem, probíhala v SRJ diskuse o tom, zda bosensko-hercegovští Srbové podepíší plán, vlastně ultimatum, tzv. Kontaktní skupiny o míru a rozdělení v BaH a zda by ho vůbec měli podepsat.

Mluvil jsem v SRJ s mnoha lidmi nejrůznějších společenských vrstev, velká většina říkala, že oni by nepodepsali... Nynější postih prezidenta Miloševiče nutno pravděpodobně pokládat za taktický tah, který má zachránit SRJ před ještě horšími a zhoubnějšími sankcemi, na které se Německo i USA téměř "těšily", neboť věděly, že návrh Kontaktní skupiny (Velká Británie, Francie, Německo, Rusko, USA) vládou i lidem RS nemůže být přijat. Vždyť Kontaktní skupina jej pod nátlakem zformulovala do, pro Srby nepřijatelné, podoby.

Celý návrh Kontaktní skupiny nebyl dosud plně zveřejněn, byla řada verzí jeho politicko-ústavní části, ve které se zřejmě nejvíce Američané a Němci snaží zachránit neudržitelnou celistvost Bosny a Hercegoviny. To téměř znemožňuje přijetí RS do SRJ, zatímco by se muslimsko-chorvatská federace, podle Američany vnucené Vídeňské dohody, měla připojit v rámci konfederace k Chorvatsku. Německý ministr zahraničí Klaus Kinkel, jako hlavní spojenec Chorvatska, se všemožně snaží zajistit návaznost sankcí proti Bělehradu s vyřešením otázky Republiky Srbská Krajina, kterou chtějí, proti vůli jejího srbského obyvatelstva, zase vtělit do nepřirozených, administrativních, hranic bývalého Chorvatska Titovy Jugoslávie.

Nejhorší pro RS je ovšem mapa, kterou se Kontaktní skupina snaží vnutit bosensko-hercegovským Srbům. Většina obyvatel RS žije v její západní části, kde je i hlavní město RS Banja Luka. Život této části, jakož i život RSK, závisí od jejich spojení s východní částí RS, se Srbskem, se SRJ. Spojení existuje poměrně úzkým koridorem, který je na nejužším místě, u Brčka, snad jen 5-10 kilometrů široký. Ten si společně, za značných ztrát, vybojovaly jednotky bosensko-hercegovských Srbů a Srbů z Krajiny, tzv. Krajišníků (hraničářů). Podle plánů Kontaktní skupiny by Brčko mělo patřit muslimsko-chorvatské federaci, čímž by byl koridor přefat. Místo něho by snad existoval nějaký nadjezd, viadukt, dálnice, úzký pruh země, který by spojoval západní část RS a RSK s východní částí RS, Srbskem, SRJ. Tento koridor by snad měly hlídat jednotky OSN, možná dokonce i ruské jednotky. Bohužel, po smutných zkušenostech Srbů s OSN se na tuto organizaci absolutně nelze spoléhat a věřit jejím rozhodnutím v případě, kdy se jedná o osud a přežití národa, který by se ocitl na milost a nemilost v rukách muslimsko-chorvatské federace. Pád Republiky Srbská Krajina by pak byl nevyhnutelný.

Prezident RS Dr. Radovan Karadžić prohlásil, že o mnoha ústupcích lze jednat, že však není možné jednat o předání koridoru u Brčka, že nelze

SLOVENSKO — umelo barbarizovaná krajina?!

I napriek tomu, že žijeme v dobe superindustrializmu, v dobe, v ktorej sú v rámci politiky rozhodujúce také prostriedky ako masmédiá, jadrové, vesmírne, bakteriologické zbrane či masové choroby typu AIDS, ešte stále má v tejto konštelácii sil významné miesto človek. Ešte stále - v postkomunistických štátoch viac ako kdekoli inde - platí sentencia starogréckeho dejepisca Thukydidu, vyabstrahovaná z reálnych dejín: "Silou mesta nie sú lode ani múry, ale muži." Jeden z duchovne a mravne najsilnejších mužov slovenského národa, nemajúceho nikdy ani múry ani lode, bol Svetozár Hurban Vajanský, od ktorého úmrtia uplynulo 17. augusta 78 rokov. Syn Jozefa Miloslava Hurbana - básnik, novinár, literárny kritik, prozaik, politik bol nadovážok jasnovidným analytikom mravných vzťahov svojej doby. Poučení dejinami však vieme, že odveký zápas medzi dobrom a zlom prejavujúci sa v morálke, má v historickom vývoji veľmi veľa podobného. Tým skor má práve dnes zmysel sfúknuť poriadne hrubú vrstvu prachu z takmer zabudnutého Vajanského cestopisu Volosko-Venecia.

Z citátov, ktoré nasledujú, si vnímavý čitateľ dokáže vytvoriť paralely so slovenským životom súčasnosti, s jeho politickou i duchovnou atmosférou, i v kontexte svetovom.

□ V RJEKE A DO VOLOSKA

"Najvyššia moc je v rukách Maďarov, ľud je slovanský, inteligencia s italským a nemeckým zafarbením, industria a kupectvo internacionálne. Dookola živel slovenský, zem slovanská, rieky slovanské, more slovanské, lenže nad všetkým drží ruku cudzota a rozplína sa ako vo svojom."

□ PRÍČINA ROZDROBENOSTI - SOCIALISTI

"Redaktor Večerných novostí ľutoval, že sa my Slovania tak málo poznáme, že niet medzi nami pravých, duchovných stykov. Ale tu sú viac vinovatí páni Srbi, ktorí sú slobodní, samostatní, štátne zriadení. Nám sú ruky poviazané, náš daňový groš neslúži národom slovanským, ale proti nim. No Srbom je milšie drobiť sa na strany ešte i na sociálnu, hoci u nich fabriky možno spočítať na prstoch jednej ruky, a zápalku volajú už mašinou."

□ NÁRODNIARI A SVETOOBČANIA

"Odporné, smiešne a hlúpe je, keď sa niekto veličí pokrokom, stranou pokroku. Či niekto pokročil, súdiť budú iní ľudia a iné časy. To je tak akoby niekto alebo nejaká mladá frakcia dala si meno múdrych, geniálnych! Synáčikovia, vy pod menom pokrokov a múdrych môžete tápať v tme a nízkej podlosti, mizerného úpadku, ak to vidíme u premilených pokrokov, modernistov, realistov, atď."

□ ŽURNALISTI A OBJEKTIVITA

"Angličania sú nenávisťníci národa slavianskeho pre Rusa, píše Kollár, a slovo jeho platí i dnes, hoci v Čechách slávnostne vítajú anglických žurnalistov, ktorých perá pred návštevou, zamočené v žliči a otrave, mocnou, na svet hovoriacou hanou a diabolskou klebetou škodili slavianskym životným záujmom, a po návšteve, napriek nemužským, fráзовitým elózam českých rečníkov a napriek vypitej pizenčine, znovu srdcovým

jedom striekať budú do nášho nešťastného tela tam, kde je ešte v ňom sila a nádej vzrastu. Keď povážime, kedy stáva sa toto neprirodzené bratanie, za akých desných okolností, pod akými hroznými údermi sud'by a káry Božej, nemôžeme nevidieť klesnutie verejnej národnej mravnosti a národného charakteru. Bol'no je h'adiet', ako ináč vážni a nami vysoko ctení ľudia chytajú každé pochvalné slovo z úst svojich hostí, ako tisnú sa k nim, hmatkajú šosy ich anglických smokingov. Vačšieho snobizmu sme dosiaľ nevideli v Slavianskosti, bohatom na slabosti, sebaopliúvania."

□ OBAVY O SLOVANSTVO

"A tento strašný proces ešte zd'aleka nie je u konca. Vrahov je ako kobyliiek, celé mračná, celé sumámy. A v ňadrách samého plemena mátoženie, spletenie umov, rozožranie citov, oslabenie vôle a charakteru. Či naozaj Hospodin uzavrel v nevystižiteľnej rade svojej vystaviť svetu v osobe nášho slavianskeho plemena podlú karikatúru, obrovskú, kolosálnu karikatúru plemena - nepodarenca, plemena - megatéria bez foriem, bez života, bez samourčenia, masu pre červy? Slovian vie byť verný len voči cudzincovi a vrahovi svojmu - svojich zrádca... Či budeme večne arsenalotmi cudzieho panstva? Kollár vo svojom cestopise viac ráz oplakáva slaviansku nesvornosť - aké by ronil slzy, krvavé, horké, keby sa bol dožil dnešných dní 'konštitučných rabov a podliakov'."

□ VIERA A UMENIE

"Tak sme i my stáli a traja cudzinci, ľudia slavianskí, ktorých duša inam túži, ktorých srdcia preplnené boli boľom a strachom, upútaní sme boli víťazným géniom umelca, a pri pamätníku smrti a hynutia počali sme veriť na nepremožiteľnosť života, na víťazstvo ducha nad hmotou, na konečný triumf pravdy a čestnosti nad lžou diabolskou intrigou. Tak veru, dnes len dve veci držia mysliacich a čestne cítiacich ľudí nad vodou, čiže bahnom dnešného zúfalstva: viera a čisté umenie."

□ VAJANSKÝ A VENECIA

"Moji priatelia pošli a stratili sa za nádherným palácom Grand hotel des Bains, novovystaveným kúpeľným hostincom; ja som použil chvíľočku samoty bez svedkov odobrať sa od mora; bolo mi, ako odobrať sa od rodného kraja... odobrať sa posledný raz. Vol'ná, nekonečná šírava morská prirástla mi k srdcu za málo hodín pomernej mojej slobody, môjho odtrhnutia sa od zúžených, tesných pomerov, od osobnej chudoby, hmotných starostí, od neresti byť občanom temnej falšohistorickej, tyranskej, hlúpost'ou a zlodejstvom politickým i spoločenským riadenej a opanovanej, zaostalej, umelo barbarizovanej krajiny! Za málo hodín cítil som pod sebou ľudským géniom oviatu a oplodenú pôdu, a nie iba masťné parenišče odrodilých, vysávačských, barbarských, závratnických mikróbov a bacilov..."

□ NAŠE BIEDY - OTROCTVO

"Áno, za málo hodín cítil som oslobodenie spod hnusných našich bied, pozabudol na malichernosť loktibradov, ktorým z božieho dopustenia dostava sa do rúk moc. Ale už cítim, ó, šíre more, že to bolo oslobodenie fantastické, nepravé, klamlivé! Domáce hrozné otroctvo vlá nazad - lebo tam zostal môj národ, za ktorý bije mi srdce od detských chvíľ, a osobná sloboda, osobné vymanenie sa spod prekliateho zväzku barbarizovanej, semitizovanej, vycivenej, upadajúcej otčiny je iba sladkým snom, ktorý o chvíľu prerve holá skutočnosť. Na nohách a podošvách, na ramenách a uvoľnených krídlach nevezmeš so sebou národ svoj, a bez neho celá vol'nosť cudzej, hoci krásnej končiny, celá prelesť kultúry, celý van hrdej histórie, všetky pamiatky génia a umenia skoro preskoro zhorkli by na blen a všetko to obrátilo by sa na Hakeldamu, na zakliate pole hryzenia svedomia a pekelného smútku. Nuž zbohom, krásne, večné, tajné, hlboké more!"

Krajina trpí akútnym nedostatkom lieku. Česká nadace přátel Srbů a Černohorců se jim je snaží poslat v rámci humanitární pomoci.

Její konto: 2706159-768/0800, var. symbol: datum, Česká spořitelna, pobočka Dvorní 760, 708 00 Ostrava - Poruba. (via) z českého tisku



Strategické místo Brčko na současné srbské mapě.

Plán je v rozporu ...

s pravdou a spravodnosťou

NEPŘIJATELNÝ NÁVRH KONTAKTNÍ SKUPINY

jednat o předání kopečnatých oblastí Kozara a Grmeč v západní části RS. A to nejen z důvodů etnicko-strategických - vždyť v této oblasti za minulé války, před 50 lety, za holocaustu Srbů v tzv. Nezávislém Chorvatsku, chorvatsko-muslimští ustašovci prováděli masové vyvražďování šibského obyvatelstva v rámci biologických čistek.

Ještě další záležitost znemožňuje Srbům z RS podepsat mírovou dohodu Kontaktní skupiny v nynější podobě. Republice Srbské by totiž zůstaly jen ekonomicky málo prospěšné kraje. Vždyť podle výše uvedeného ultimata by Srbové měli předat 19 měst, nezůstala by jim téměř žádná větší hydroelektrárna. Nejprůmyslovější centrální Bosna by přitom plně zůstala muslimsko-chorvatské federaci. Nikdo z Kontaktní skupiny zřejmě neuvažuje o tom, že Srbům patřilo 64 procent bosensko-hercegovského teritoria, většinou méně produktivního, horského, zatímco Muslimové, jako privilegovaná a s tureckými okupanty kolaborující část obyvatelstva, sídlila převážně ve městech s velmi rozvinutým průmyslem. Proto přenechání pouhých 49 procent teritoria Bosny a Hercegoviny Republice Srbské neodpovídá historické pravdě i spravodnosti. Historicky nedostatečně informovaní lidé, včetně nynějších představitelů State Departmentu ve Washingtonu, si to vůbec neuvědomují nebo nechťejí uvědomit. U německých a rakouských politiků tato neznalost nepřichází v úvahu, ti mají své cíle v této oblasti přesně stanovené už od začátku XX. století.

Svazová republika Jugoslávie, Republika Srbská i Republika Srbská

NEMOVITOSTI



MIKI SPIGL
Cermak Road Realty
6226 W. Cermak Rd.
Berwyn, IL
Tel.: 708-464-4800

Od dubna letošního roku máme možnost přes computer dostat informace na každý pozemek v prodeji od Jižního Chicaga až na hranice Wisconsinu.

Mohu prodat kdekoliv.

FOR SALE

LINCOLN PARK - 84 unit apartment building. Only \$195,000 down, 629 Deming Place, Chicago. Matanky Realty (312)-337-1001.

ZAMĚSTNÁNÍ

Slovenka hledá práci na opatrovanie starších a nevladných ľudí. Na 6 dní v týždni. Rozprávam česky, slovensky, maďarsky a poľsky. Volat' mozte na telefon 708-485-9417.

HELPER

For carpet cleaning co. Own transportation necessary. Must be reliable, hard working, honest & have complete command of the English language. Call: 708-636-8878 after 5pm to 9pm Mon. thru Fri. Please respond in English.

SEZNÁMENÍ

Moravák, 39 let, 178 cm, žijící 9 let v New Yorku, rád by se seznámil s hezkou ženou, nekuřačkou, rodinného typu. Zájmy: příroda, sport, beach, music. Foto vítáno a nějaká znalost angličtiny rovněž. Zn. Česka nebo Slovenka.

PŘEKLADY

Překládáme a osvědčujeme: rodné listy, osvědčení o úmrtí, diplomy, atd., z češtiny a slovenštiny do angličtiny. A.P. Horák, 373 N. Western Ave., Room 7, Los Angeles, CA 90004, tel. 213-464-1249.

Kde možno koupit HLASATEL:

- **Minařik Bakery**
5832 W. Čermák Rd., Cicero
Pouze nedělní
- **Brookfield (Minařik II.) Bakery**
9213 Broadway, Brookfield
Pouze nedělní
- **Austin a Čermák Rd.**
Cicero - stánek
- **Prague Sausage & Delicatessen**
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- **Redakce Hlasatele**
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- **The European Village, Ltd.**
6531 W. Čermák Rd., Berwyn
- **Roh Oak Park & Čermák Rd.**
Berwyn — stánek
- **Čermák Rd & East Ave.**
Berwyn — stánek

HELP WANTED

HELP WANTED

\$5/hr. starting. Apply in person. Burger King - Westchester, 11124 S. 31st. Ave. or call (708) 531-1211 for an interview.

HELP WANTED

Dumpling Villa Restaurant in Villa Park hiring waitresses. Call (708) 834-9565.

HELP WANTED

TOOL & DIE MAKER wanted for Houston, TX mfg co. Min. 10 yrs. exp. as a tool & die maker & refs reqd. Fax resume to: 713-672-7620, or call Crow Mfg Corp. Houston TX 713-672-7533 to arrange for an interview.

HELP WANTED

SALES - Stop working for someone else. If you don't have a plan for the future, your chances of financial security are low. Rare opp. to build your own biz. No investment now or later. Earn six fig. annually. English essential, bi-lingual a plus. Call Mr. G: 708-449-7000.

HELP WANTED

Bohemian Garden Restaurant přijme číšníky nebo číšnice, hostess a pomocné síly do kuchyně na part-time nebo full-time. Tel. (708) 960-0078, ask for John or Jackie.

CZECH US OUT

Hand cut crystal, Tupesy and Modra ceramics, Royal Dux porcelain, Folk dolls in costumes, Pewter, Jewelry, Gold decorated vases, decorated colored glasses. Call (708) 913-7755 or visit our store - Bohemian Crystal and Gift Importers Inc. at 212 Robert Parker Coffin Rd., Long Grove, Illinois 60047.

Bring this add for 20% off. FACTORY DIRECT!

KOUPÍM

použitě české video pro nemocné rodiče. Volejte (708) 566-9297.



Naše písničky nezahynou

Půlhodinku hudby z naší vlasti vysílá Jerry Jiráček na stanici WCEV 1450 AM každou středu a pátek v 8.05 večer.



P.S. WASHINGTON

a column by U.S. Senator Paul Simon of Illinois

America Must Speak Out on Health Care Reform

There is much confusion surrounding the issue of health care, most of it caused by those who make money from the present system and do not want it changed.

Here are some facts to keep in mind:

- The United States and South Africa are the only two western, industrialized nations that do not provide health coverage for all their citizens.

- Those who say covering 95 percent of our citizens (from the present 83 percent) by the year 2000 would be adequate miss the simple reality that 12.5 million Americans would then still be without coverage and that is not tolerable. Nor is a wait like that excusable.

- Those who favor universal coverage are as varied as the AFL-CIO, the American Association of Retired Persons and the American

At 95 percent, 12.5 million Americans would still be without health care coverage.

Medical Association. Ordinarily that unusual combination would carry the day, but the opposition - primarily part of the insurance industry - has been much more vocal and has caused confusion. And the confusion has silenced the millions of Americans who are without protection.

- Under universal coverage, such as proposed by the Senate Committee on Labor and Human Resources, those who are now covered and like the health protection they have, can keep it. But if they lose their jobs, they will have protection. And their neighbors who do not have coverage will be protected.

- People will have at least as much choice of physicians as they have now. Many Americans will have more choice.

- Eighty percent of those who are not covered by health insurance are working Americans or their dependents. The non-working poor are covered through Medicaid, though often inadequately covered.

Will health care coverage for all Americans cost something? Yes, particularly if you are a smoker. Is

it going to cost something if we don't do it? It will cost more in dollars and in human misery.

What about small businesses?

Sixty-two percent of them cover their employees now, and they will end up saving money on their health insurance. For those who do not cover their employees now, there will be some additional cost, but less than the last increase in the minimum wage law.

All of this is written as the Senate and House prepare to take up health care on the floor, and the picture can change. But rarely is there a struggle as dramatic as this one and as clear-cut, where the public interest is in seeing that 38 million Americans without health insurance receive protection, but those who profit in one way or another from the present system fight it.

If the decision is made to protect the American people, there will be a number of not-so-small side benefits:

- People who fear moving to another job because they might lose health insurance would no longer have that worry.

- American manufacturers (like automobile companies) will find themselves more competitive with the Japanese, Germans, Swedes and French because U.S. companies who now cover their employees will no longer be forced to pick up part of the tab for those who do not. One manufacturer told me that he expects their medical costs to drop by about one-third over a short period of years.

- People on welfare who fear taking a low-wage job, such as at McDonald's, because they will lose their medical coverage, will be able to work and lift themselves out of poverty.

The American people overwhelmingly favor protecting all of our citizens. Whether special-interest politics will prevent that is the question we will answer in the next few weeks.

EUROPEAN VILLAGE

6531 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL. (708) 788-4500

MÁME VELKÝ VÝBĚR IMPORTOVANÉHO ZBOŽÍ Z EVROPY

Niže uvedené knihy jsou nyní k dostání za sníženou cenu:

- Československo - obrazy země, dějin - velký formát 35.00
- Poklady minulosti - umělecké a historické památky Československa..... 30.00
- A. Mucha - 135 vyobrazení - text v 6 jazycích - velký formát 60.00
- Dětská bible - velký formát, barevné ilustrace 25.00
- Vaříme zdravě a chutně a hospodárně - velký formát 15.00
- Slabikář vaření - 4 sešity 7.50

Navštivte náš obchod - rádi vás obsloužíme

Obchod otevřen od pondělí do soboty od 9.00 a.m. do 5.30 p.m.

OBJEDNÁVKY VYŘÍZUJEME PO CELÝCH USA A KANADĚ

Restituce po čínsku

František Růžička

Ono jde vlastně o restituci v "Česku" a po česku, ale jaksi to vychází nastejně. Ne, nejsme vůbec proti restitucím, naopak se domníváme, že vše ukradené by mělo být vráceno. Avšak krade se dál a na nejvyšších místech. Podívejme se však na naši čínskou záležitost.

Naše výstavbová samospráva obdržela před 20 roky pozemek pro výstavbu 75 bytových jednotek od příslušného městského úřadu. Postavila dům a potřebnou občanskou vybavenost. Po právě proběhlé čínské restituci nám zůstal pouze dům se zastavěnou plochou. Přišli jsme o okolní pozemek, kde bylo hřiště, lavičky, sušáky na prádlo, dětský areál s pískovištěm a konstrukcemi pro děti.

Požadavek původní majitelky byl zcela oprávněný. Mohla však požadovat pozemek náhradní, který mohla výhodně prodat, nebo použít pro jakýkoliv účel, třeba i pro výstavbu mrakodrapu. Chtěla však pozemek původní, který dnes sahá "ode zdi ke zdi" uprostřed zástavby a nelze jej nikterak využít. Příslušný úřad jí mohl poradit, ale asi neporadil. Raději volil cestu uspokojení jedné restituentky a vyvolání velké nespokojenosti 75 rodin příslušného panelového domu.

Chápeme, že právní nárok byl oprávněný, že starým lidem je těžké radit. Naprosto však nechápeme, proč realizace zákona o restitucích přináší nové křivdy. U těch to však zdaleka nekončí, neboť přijdou vleklé spory spojené s následným užíváním pozemku vzhledem k jeho poloze. Takových "postižených" bude zřejmě více.

ANONYMITA

František Růžička

"I nezávislost má mít jméno". Tuto větu nese název článku šéfredaktora JčL (15.8.94) a je cílem k neprůkaznosti petice, kterou uspořádalo Sdružení podnikatelů. Je to připomínka bezesporu aktuální a potřebná.

Nicméně, měla by být tato zásada také ražena na vlastním písčku v přímé souvislosti s anonymitou. Zdá se, že mnohý jihočeský novinář si plně osvojil produkci potřebného počtu řádků potřebných pro útroby počítače. Avšak čtenář v nich mnohdy nedostane "absolutní konkrétno".

Tak např. článek "Co neznáš, to zahod" (5.9.94) z pera S. Kopeckého popisuje chování jedné rodinky, která se vydala do lesa a veškerá zvířata z okruhu několika kilometrů rázem začala prchat. Mazda, kterou přijeli byla nablýskaná a měla českobudějovickou poznávací zna-

Pokračování na str. 12

M O J E P A M Ě T I

ČESKOSLOVENSKÁ ANABASE
ZPĚT NA URÁL PROTI BOLŠEVÍKŮM
ADMIRÁL KOLČAK

bolševici dověděvše se, že jejich síly jsou nepatrné, soustředili asi 2000 bodáků se 4 děly a zahájili protiútok, při kterém byly naše ruské části pod velením plukovníka Ulze po těžkých ztrátách donuceny k ústupu. Poslal jsem na pomoc 10. a 11. rotu 7. pluku pod velením poručíka Jančíka, který se opevnil spolu s ruskými oddíly na linii řeky Langutaj, několik km západně od Murina.

Golikovi dal tento úspěch nemálo nadějí. Dvě ze svých rot, které první vnikly do stanice Murina, vyznamenal názvem »1. a 2. rota murinská« a dal jim čestný odznak rudé stuhy na levém rameni. Povzbuzen úspěchem Golikov stal se výbojnějším. Pokusil se opevňovat na jezeře Bajkalském. Několikrát poslal do našeho týlu desant, který však byl vždy bdělostí týlových částí strážní 6. pluku, rozložených kolem břehu jezera, zavčas zpozorován a zmařen. Bylo však viděti, že nepřítel neupustí od svých pokusů a nepřestane nás znepokojovali. Abych povzbudil pokleslou náladu našich ruských vojsk, která se nepříznivě odrážela i v čsl. vojsku, přinuceném k nečinnosti, rozhodl jsem se ještě před zakončením opravy tunelu zasaditi nepříteli novou ránu.

Poněvadž posláni obhvatné kolony k napadení nepřátelského týlu neschůdnými sopkami bylo velice těžké a zdlouhavé, rozhodl jsem se utéci se ke Isti. Umluvil jsem se s plukovníkem Pepelajevem na tomto plánu: Jeho tři ruské pluky, zesílené dvěma čsl. rotami poručíka Jančíka, celkem 1000 lidí se 14 kulomety, odejdou stranou do hor, do pralesů, kde zaujmou posice na sopkách asi tři versty jižně od trati, nad údolím řeky Sirindaichy, kdež se dobře skryjí, načež posice na Langutaji bude opuštěna a námi bude zahájen fingovaný ústup až ke stanici Utuliku, celkem asi 25 km do týlu, kde zatím budou soustředěny hlavní síly frontální skupiny. Znamením ke společnému útoku, který se měl dle předpokladu začít na třetí den, bude zapálení velké hranice u oddílu Pepelajeva, až se zjistí, že bolševici byli vlákáni do připravené pasti. Plukovník Pepelajev poté vystoupí z hor, obsadí stanici Murino a zboří můstky mezi ní a zastávkou Salzan, aby bolševické vlaky, stojící na západ od Salzanu, nemohly uniknouti při postupu frontální skupiny.

Mladý plukovník Pepelajev, jehož oddíly byly za odpočinku v Krasnojarsku přeformovány v »Středněsibiřský« sbor (ovšem že neveliký, neboť jednotlivé pluky měly jen 200 až 300 mužů), splnil zde svou úlohu neobyčejně přesně a jeho pluky dokázaly, že jsou nejen hodny vůdce tak energického a chrabrého, ale i všech nadějí, které jsme v ně skládali. Když skupina Pepelajevova odbočila do hor a veškeré stopy po ní byly zahlazeny, naše přední oddíly, které zůstaly na Langutaji, začaly po malém náběhu fingovaný ústup asi na 24 versty, na posici dříve určenou, ústup, který do podrobnosti byl kopií opravdového zmařeného útěku. Byly zůstaveny mé rozkazy k ústupu, něco výzbroje, staré vozy atd., zanechány i telegramy, svědčící o demoralisaci mých vojsk a o postupu armády Trockého na západě. »Centro-Sibiř« totiž v posledním čase, aby povznesla náladu rudých vojsk, šířila zprávy, že Trocký poslal nám do týlu ze západu velkou armádu, která táhne po vítězství u Omska a Novo-Nikolajevska spěšně na pomoc soudruhům v Pobajkálí a dobyla již Nižně-Udinska. V bolševickém vojsku se tomu všeobecně věřilo.

Bolševici byli nadšeni naším ústupem a začali nás rychle a důvěřivě pronásledovati. Zatím ostatní mé síly se soustředily v Utuliku a zřídily posice u prvního můstku před stanicí, čekající na znamení plukovníka Pepelajeva. Avšak bolševici se dověděli, že v horách je jakýsi náš oddíl a vyslali tam vyzvědače. Bylo patrné, že úkrytu déle tajiti nelze a proto plukovník Pepelajev se rozhodl začíti dříve, než bylo umluveno. Dal rozkaz dvěma ruským plukům obsaditi hory, vévodící nad tratí, a českým setninám zaujmouti posici na hoře obrácené k Utuliku.

Dne 6. srpna o 6. hodině ranní začal se útok skryté skupiny. Oddíl tomského pluku vyšel na trať, bez výstřelu odstranil bolševickou hlídku a pobořil trať, aby zabránil ústupu bolševických vlaků. Současně dáno znamení velkým ohněm frontální skupině. Naše dělostřelectvo, za těžkých okolností přepravené přes hřbet vysoké hory, kterouž šel poškozený tunel, začalo boj a brzy řítila se kupředu pěchota. Postupovalo se rychle až k mostu před Salzan, poslední zastávku před Murinem. Most byl obklíčen se dvou stran. Bolševické vlaky, ustupující před frontální skupinou, dojely až k místu, kde Pepelajevci zničili trať. Tam se částečně vyšinul a rozbil jejich vlak s potravinami a zahradil cestu i druhým vlakům.

Bolševici rychle vyslali oddíly proti horské skupině. Avšak tyto byly brzy smeteny našimi kulomety. V kritickém okamžiku dostali bolševici pomoc z Murina, asi 4000 Maďarů. Maďari napadli bok plukovníka Pepelajeva, chráněni hustou mlhou. Rozpoutal se zoufalý boj. Rozhodla jej posila 11. setniny 7. čsl. pluku, která přešla s nikolajevským plukem (s plukovníkem Pepelajevem v čele) v bodákový protiútok. Přes to však postavení plukovníka Pepelajeva bylo velice špatné, neboť bolševici hleděli všemi silami odraziti tuto skupinu od dráhy, aby mohli vysvoboditi své vlaky. Novým útokem Maďarů donucen byl plukovník Pepelajev k ústupu zpět do hor a část jeho vojska byla rozprášena po lese. Bylo však pozdě i pro bolševiky: frontální skupina byla již nedaleko. Kapitán Kadlec dal troubiti signál sedmého pluku »Spějme dál« a brzy i v horách ozval se týž signál. Porozuměli. »Naši jsou tu.« »Jdou na pomoc,« volali bratři ze skupiny Pepelajeva a s hromovým »Nazdar!« vrhá se 11. a 10. rota 7. pluku v protiútok na Maďary, strhujíc s sebou i Pepelajevce. Maďari byli poraženi a dali se na útek.

Zatím rudí na trati byli frontální skupinou rozbiti a prchali, hledající záchranu v horách a v lese a zahazující zbraně a výzbroj. Boj, trvajíc 17 hodin, skončil se úplnou poráž-

Pokračování na str. 12

kou nepřítelovou. Naše ztráty byly 70 mrtvých a 200 raněných Rusů, 4 mrtví a asi 30 raněných Čechů. Bolševici měli ztráty mnohonásobné. Jen na trati leželo asi 700 ubitých. Mnoho rudých, kteří se chtěli spasit na loďkách, utonulo v Bajkale. Veliké množství mrtvol zůstalo v lese. Zajali jsme asi 2500 lidí. Z 12—15 tisíc rudých, kteří se zúčastnili boje u Murina, velmi málo se jich zachránilo. Mnoho se jich rozběhlo po lesích, z nichž se potom vzdávali jednotlivci úplně vysilení a vypravující, kolik soudruhů zhynulo v lese hladem a ranami. Ukořistili jsme 2 obrněnce, 4 děla, 15 strojních pušek, 7 vlaků, mnoho střeliva a výzbroje. Téhož dne zahájen další postup a následujícího dne po krátkém, ale rozhodujícím boji kapitán Kadlec obsadil stanici Murino a dobyl mnoho kořisti. Bolševici se stáhli k své základně, k stanici Tanchoj.



BOJE NA ÚSEKU ŽELEZNICE TANCHOJ-POSOLSKÁ. KONEC BAJKALSKÉ BOLŠEVICKÉ FRONTY.

Po rozprášení bolševické skupiny u stanice Salzan a Murino byla provedena ve dnech 15.—20. srpna poslední rozhodná operace, která nejen definitivně zlomila odpor bolševických vojsk v Pobajkalí, nýbrž i otevřela nám cestu na Dálný Východ. Tato operace, vedená na úseku železnice mezi stanicemi Tanchoj a Posolská, na frontě dlouhé asi 98 km, byla největší a nejdůležitější z bojů na východní frontě.

Nepřítel, který se opevnil na úzké prostoře napříč malého údolí před stanicí Tanchoj, měl velice dobré posice, neboť sám terén tvořil tu přirozenou pevnost. Na pravém křídle na jezeře Bajkal chránilo ho silné loďstvo se dvěma velkými ledoborci »Bajkal« a »Angara«, ozbrojenými několika děly, na čele a na levém jeho křídle chránilo ho dlouhé pásmo sopek neschůdných, vysokých, na úpatí pokrytých pralesem. Klíč k jeho posici tvořilo jediné zmíněné údolí, obsazené velikými silami, skládajícími se hlavně z Maďarů a Němců. Po- dařilo-li by se dobytí této posice jednoduchým manévrem, nepřítel mohl by se opevnit o několik kilometrů dále, neboť příznivý terén byl pro něho až do vesnice Mysové, za níž se teprve rozšiřuje planina, přerývaná hustými lesy a častými močály, na které by se nepřítel už stěží mohl držet. Bajkal se tu ohýbá k severo-východu a sopky k jiho-východu. Bylo vidět, že nebude-li podniknuta operace s hlubokým obchvatem do nepřátelského týlu, budeme ještě dlouho zápasit o úzké bajkalské defilé s těžkými ztrátami.

Rozhodl jsem se proto napadnouti nepřítel na frontě mezi Kedrovou a Tanchojem a současně výpravou poslanou přes Bajkalské jezero odříznouti mu ústup k východu u Posolské, vzdálené od Tanchoje 98 verst. S tímto plánem minil jsem spojití zároveň operaci k zachráně velikého mostu přes řeku Selengu u stanice Divisioné. Maje na zřeteli, že mezi nepřátelskými vojsky jsou mnozí, kteří byli násilím donuceni ke vstupu do rudé armády, a mnozí, oklamání politickými i vojenskými vůdci bolševiků, dal jsem rozhlázení s aeroplánu mezi rudá vojska prohlášení, vybízející bolševiky, aby se dobrovolně vzdávali, zaručuje jim za to zachování života a nevybojným rudogvardějcům propuštění na svobodu. To ovšem se netýkalo těch, na nichž lpěly těžké zločiny. Avšak když výsledky tohoto prohlášení pro teror bolševických komisařů byly malé, rozhodl jsem se provést zmíněný plán. Plán byl velmi riskantní a mnoho českých i ruských důstojníků jej posuzovalo pesimisticky. Nejdůležitější úlohu měla obchvatná kolona podplukovníka Ušakova, skládající se ze 3 rot úderného praporu, 1 roty 7. a 1 roty 8. československého pluku, ruského barnaulského pluku (500 lidí), kozáckého oddílu (75 jezdců), 5. československé baterie se 4 děly a půl baterie ruské se 2 děly. Úhrnem v ní bylo 1075 lidí pěchoty, 75 jezdců a 6 děl.

Koloně bylo přikázáno, přeplouti na malých říčních parnicích přes Bajkal a vylodit se nedaleko Posolské na východním břehu jezera. Nebezpečí pro přeplavbu bylo několikeré: především nebezpečí se strany nepřátelského loďstva, které se mohlo pohybovatí nejméně třikrát rychleji než naše kolové, říční parníčky, táhnoucí ještě vlečné lodi, t. zv. barže; šroubové lodi bolševiků byly pravými obry proti našim filigránským parnicím a mohly v případě, že by naše lodi zpozorovaly, několika dělovými výstřely potopit celou naši výpravu. Konečně naše lodi byly vydány na pospas bouři i větru. Tajemné, ohromné jezero — je na nejužším místě 42 km široké, délka jeho přesahuje 600 km, největší dosud změřená hloubka prý je přes 9 km — působí hrůzou již při pohledu na ně. Bylo nejisté a nebezpečné svěřovati se mu na takových kocábkách, jako byly naše, neboť se často znenadání bouří.

První část oddílu s podplukovníkem Ušakovem v čele odjela na lodi »Burjatu« již dne 14. srpna z přístavu Listveničného na sever podél západního břehu jezera Bajkalu. Dojemně zněla naše národní hymna, zpívaná hochy, kteří se teď pouštěli v boj po vlnách tajemného jezera na malém parníku, táhnoucím za sebou 3 poloshnilé vlečné lodi. Ruští námořníci nás varovali, abychom se nepouštěli na širé jezero, že konstrukce lodí je slabá a nepevná. Ale podplukovník Ušakov byl všude a dodával ducha: »Čert není tak zlý, jak ho malují,« říkal a skutečně, štěstí nám přálo. »Burjat« byl zastížen v noci bouří, která jím tak zmítala, že kola vypověděla službu, poněvadž byla střídavě nad vodou. Po dlouhém zmltání na místě byl nárazem vln hozen na skalisko. Ale loď byla jen málo poškozena a nabití byla vyzvednuta a za jasného dne pustila se přes širé jezero. Téhož dne večer za »Burjatem« vypraven druhý transport na lodi »Feodosia« se 2 vlečnými loďmi, pod ochranou říčního výletního parníčku »Sibirjaka« pod velením poručíka Šulgovského. Dne 16. srpna naše lodi přiblížily se o 4. hodině ranní k východnímu břehu jižního cípu jezera u vesnice Posolské, aniž byly zpozorovány nepřitelem. První přistál k břehu »Sibirjak«, z něhož vystoupili kozáci.

Vesnice Posolská skládá se ze dvou částí, vzdálených od sebe několik kilometrů a spojených jen úzkou pěšinou mezi bažinami.

Pokračování ve středu

ANONYMITA...

ku. Tot' vše. Vlastně ne. Nabízí se prostě otázka, zda se redaktor nebál o "kejhák".

Byla to Mazda místopředsedy Poslanecké sněmovny, ministra zdravotního prostředí, primátora města, nebo snad majitele restaurace Masné krámy??

Vychováváme občany planými frázemi a slovy, či se jenom bojíme a schováváme do anonymity nezavislosti?

Zemědělci bĕdují

František Růžička

Kdo jiný by v našem krásném kraji mohl bĕdovat, než zemědělci nebo podnikatelé. Důchodcům slíbili přidat, děti začaly po prázdninách zase chodit do školy a komunisté již vymřeli. Tedy ti "zlí", ti "dobří" se přesunuli do jiné politické kartotéky.

Zasvěcený pisatel z jihočeského venkova pan Josef Křešnička z Němčic u Volyně vychválil kvalifikovanost pisatelky Jany Nouzové právě o problematice zemědělství. Jak by také ne. Politická školení KSČ, nomenklaturní hodnost JKV KSČ, předsednictví v ZO, studium a propagace zemědělské velkovýroby se socialistickými vztahy nejen mezi voly, ale i mezi kravami, prasaty a přidružené drůbeže, jakož i maximální využívání zabrané půdy kulakům i drobným rolníkům (s jednou kravkou a dvěma kozami) za příspěvní vĕdobytků chemie a znalostí Milouše Jakeše ve službách RKK ji k tomu přímo předurčuje.

Jaká škoda, že nám "Milouše" ve funkci nenechali, mohla to do- táhnout třeba na místo náměstka ministra. Ale třeba se ještě dočkáme a nebudeme muset čekat ani na třetí tisíciletí. Vždyť v zemědělství to vše a dokonce již padl návrh na odvolání ministra. Takže popojedem, Žižkováci.

Ondruš & Syn

Zhotovujeme příkrývky (deky) i polštáře z přineseného peří, hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic, soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen, sklad hotových prošivaných dek a polštářů z husího prachového peří z dakronu. Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Rádi poradíme a odborně obsloužíme česky i anglicky. Máme 56-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Nasoďte nás!

Ondruš & Syn

6533 WEST CERMACK ROAD
BERWYN, ILLINOIS
484-1700